Ազգ

Azg
armenian daily

Օգոստոս 6
Ուրբաթ
1993

ՈՒՍՄԿՈՒՍԻՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԳԻՐՔ
Գ տարի, թիւ 149 (400)
գինը 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Մոսկվա

«Ընդամենը» ձեր ֆինանսների 10 տոկոսը

Գերմանական «Վելթ» ազդեցիկ թերթը զեկուցել է հոդված, որտեղ ասվում է, թե գերմանացի գործարարները Մոսկվայում մշտական վախի մեջ են ապրում դրամատորների սպառնալիքների պատճառով, որոնք նրանցից վարձ են պահանջում «պաշտպանության» դիմաց: Գերմանիայի դեսպանատան աշխատակիցներից մեկի խոսքերով, նման դեպքերն ավելի ու ավելի են շատանում, սակայն դրանց մասին բացեիբաց չի ուզում խոսել գերմանացի գործարարներից ոչ մեկը, քանզի նրանք վախենում են:

Հոդվածում բերված են բիրտ դրամատորության եւ սպառնալիքների մի շարք դեպքեր: Նաեւ ցնդվում է, որ դրամատորներն ունեն լայն կապեր, այդ թվում մոսկովյան բանկերում, բոլոր դեպքերում հանցագործների պահանջները միանման են, գրում է թերթը. նրանք պահանջում են ներկայացուցչությունների ֆինանսական շրջանառության 10 տոկոսը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Վաշինգտոն

ԱՄՆ-ը որոշեց միջամտել ԱՊՀ-ում ծագած բախումներին

Բոսնոնից ՌԱԿ անգլիագիր պաշտոնաթերթ «Արմինիրն Միրոր Սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի խմբագիր Արա Գալայճյանը հաղորդում է.

«Վաշինգտոն պոստ» թերթի երեկվա օգոստոսի 5-ի համարում լույս տեսած մի լրատվությունից պարզվում է, որ նախագահ Բիլ Քլինթոնը որոշել է դիվանագիտական բնույթի միջամտություն եւ միջնորդություն կատարել նախկին Խ. Միության այն հանրապետություններից կամ շրջաններից ներս, որտեղ տեղական կամ էթնիկական տարակարծություններ եւ հակամարտություններ կան:

Ամերիկյան կառավարության այս քայլը նպաստակ ունի կանխարգելելու քաղաքական-ռազմական տիպի այնպիսի բռնկումները, որոնք կարող են աղակայունացնել Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի իշխանությանը, ինչպես նաեւ ավելի լայնածավալ էթնիկական ու կրոնամոլական շարժումներ առաջացնել Թուրքիայում եւ Հարավային Ասիայում, պատրվակ կամ շարժառիթ ծառայելով ռուսական ռազմական միջամտության Ռուսաստանի սահմաններից դուրս, ինչպես գրում է «Վաշինգտոն պոստը»:

Ներկայումս ռազմական հակամարտություններն պոկա են Վրաստանում, Տաջիկստանում եւ Ադրբեջանում, ինչպես նաեւ էթնիկական եւ անջատողական միտումներ՝ Բալթյան հանրապետություններում, Մոլդովայում եւ նույնիսկ Ռուսաստանում, գրում է թերթը: «Որոշ պատերազմներում, ավելացնում է «Վաշինգտոն պոստը», ուղղակի մեջբերում կատարելով ամերիկյան կառավարության բանբերից, ռուսական բանակի զորամիավորումները կողմ են դարձել» այդ հակամարտություններում:

Ռուսաստանի արտգործնախարարության որոշ բարձրաստիճան պաշտոնատարներ վերջին ամիսներին իրենց մտահոգությունն են արտահայտել զինված այդպիսի հակամարտությունների նկատմամբ, Մ. Նահանգներից ու ՄԱԿ-ից խնդրելով կազմել միջազգային խաղաղարար այնպիսի ուժեր, որոնց պարտականությունը լինի տեղավորվել եւ հսկել Ռուսաստանի նշված սահմանների վրա, որտեղ առկա են էթնիկական կամ անջատողական միտումներն ու հակամարտությունները: Ամերիկյան կառավարությունը, սակայն, դեռեւս իր հավանությունը չի տվել նման առաջարկներին, քանզի Վաշինգտոնում չեն կարծում, որ Ռուսաստանից բացի ուրիշ որեւէ պետություն չի կարող նման խաղաղարար ուժի համար զինվոր հայթայթել, գրում է թերթը:

Մ. Նահանգների պետքարտուղարությունը հրապարակած այս նոր ուղղության առաջին գործնական արտահայտությունն է պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերի կողմից վերջերս կատարված նշանակումը: Այսպես՝ Ջեյմս Քոլլինզը, որ Մոսկվայում Մ. Նահանգների դեսպանի առաջին տեղակալն է, նշանակվել է

Տես էջ 2

Կարգավորում

ՀՌՈՄԻ ԺՈՂՈՎԸ ԱՌԱՆՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԱԴՐԲԵՋԱՆԻ

Թուրքիան պահանջում է խիստ միջոցներ ձեռնարկել Հայաստանի նկատմամբ

Օգոստոսի 4-5-ին Հռոմում անցկացվեց Մինսկի խմբի երկրների հերթական հանդիպումը, որի օրակարգում քննարկվեցին ղարաբաղյան հակամարտության շրջանակներում ԵԱՀԽ դիտորդների տեղակայման եւ այլ տեխնիկական հարցեր: Հայտնի էր նաեւ, որ ԼՂՀ ԳԽ նախագահի պաշտոնակատար Կարեն Բաբուրյանի նամակը պետք է հատուկ քննարկման առարկա դառնար:

Եվ դեռ չէին հրապարակվել այդ քննարկման արդյունքները, երբ պրն. Բաբուրյանը մի նոր նամակ հղեց Մինսկի խմբի նախագահին, որում հանգամանորեն տալով Ղարաբաղում ստեղծված իրավիճակի պատկերը, ԼՂՀ ԳԽ նախագահի պաշտոնակատարը հույս հայտնեց, որ Մարիո Ռաֆաելլին պարզաբանումներ կտա իր դիրքորոշման կապակցությամբ: Մինչ այդ օգոստոսի 4-ի երեկոյան ՀՀ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Ժիրայր Լիպարիտյանը հեռախոսազրույց է ունեցել Մինսկի խմբի փոխնախագահ Մարիո Սիկայի հետ: Դիվանագետները հեռախոսազրույցի ընթացքում քննարկել են ԵԱՀԽ նախագահի առաջարկով Հռոմի խորհրդաժողովին Հայաստանի ներկայացուցչի մասնակցության հարցը:

Հայտնի է, որ մինչեւ այժմ այդ հանդիպումներն անցնում են առանց հայ եւ ադրբեջանցի դիվանագետների մասնակցության:

Միեւնույն ժամանակ, ադրբեջանական լրատվության միջոցները տարածել են Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի կողմից Հեյդար Ալիեւին հայտնած այն լուրը, թե ինքը բանակցություններ է վարել Ֆրանսիայի նախագահ Ֆրանսուա Միտերանի հետ եւ ուղերձ է հղել Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինին, որում Թուրքիան պահանջում է խիստ միջոցներ ձեռնարկել Հայաստանի նկատմամբ: Ընդ որում Թուրքիան պատրաստակամություն է հայտնել այդ հարցում համագործակցել ոչ միայն Ֆրանսիայի եւ Ռուսաստանի, այլեւ ՄԱԿ-ի ու ԵԱՀԽ-ի հետ:

Ուշի հավանական է, որ Հռոմի հանդիպման ժամանակ, որ չկա Հայաստանի եւ Ղարաբաղի շահերը պաշտպանող որեւէ անձ, դժվար թե ընդունվի մի այնպիսի որոշում, որը կարողանա բավարարել հայկական կողմին:

Ա. Հ.

Ղարաբաղ

Ադրբեջանցիները փորձեցին ճեղքել Աղդամի Քենգիրլի գյուղի ուղղությամբ

ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբից հաղորդեցին, որ օգոստոսի 4-ի երեկոյան Աղդամի շրջանի խորհում ադրբեջանական բանակի ստորաբաժանումները հարձակվել են Քենգիրլի գյուղի ուղղությամբ, փորձելով ճեղքել հայկական ուժերի պաշտպանական դիրքերը: Հակառակորդը սանձալով արժանի հակահարված եւ կրելով մեծ կորուստներ, նահանջել է նախկին դիրքերը: Այդ մասին Ստեփանակերտից հաղորդեց մեր թղթակից ՎԱՀՐԱՄ ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆԸ: Նախնական տվյալներով, մեր կողմից զոհեր չկան: ԼՂՀ ռազմական դիտորդների կարծիքով, ադրբեջանական բանակի կողմից զինադադարի խախտումները վկայում են այն մասին, որ ադրբեջանական բանակում կան չվերահսկվող կազմավորումներ, որոնց իշխանության համար պայքարում օգտագործում են Ադրբեջանի տարբեր քաղաքական խմբավորումները: Երեկ օրվա առաջին կեսին Ֆիզուլիից հրետակոծվել են ԼՂՀ Մարտունու եւ Հադրութի շրջանների պաշտպանական դիրքերը: Մանրամասները ճշտվում են: ՀՀ պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայությունից հայտնեցին, որ օգոստոսի լույս 5-ի գիշերը եւ առավոտյան Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում պահպանվել է հանգիստ:

«Ազգ»

Տաջիկստան

Սոկոլով. ՄԵՐ ԽՆԴԻՐԸ ՍԱՀՄԱՆԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ Է

40 խաղաղ բնակիչ է զոհվել Տաջիկստանի կառավարական զորքերի կողմից օգոստոսի 4-ին Լենինային Բադախշանի մարզի Դարվազի շրջանի գյուղերի ռմբակոծման հետեւանքով:

Լենինային Բադախշանի ղեկավարությունը հետագրեր է հղել Ռուսաստանի, Ղազախստանի, Ուզբեկստանի եւ Կիրգիզստանի նախագահներին, առաջարկելով անձնական ներկայացուցիչներ ուղարկել մարզ, տեղում իրավիճակը ուսումնասիրելու համար: Մարզի ղեկավարությունն առաջարկել է նաեւ լուծել Լենինային Բադախշանի մասնակցության հարցը օգոստոսի 7-ին տաջիկ-աֆղանական սահմանին հակամարտության խաղաղ կարգավորման օրակարգով կայանալիք հանդիպմանը:

Միաժամանակ, Դուշանբեում ասուլիսի ժամանակ Ռուսաստանի ցամաքային ուժերի գլխավոր հրամանատարի տեղակալ գեներալ Սոկոլովը հայտարարել է, որ Ռուսաստանը ռազմական եւ այլ օգնություն ցույց կտա Տաջիկստանին, բայց հանրապետությունում քաղաքական խնդիրները պետք է լուծեն քաղաքագետները եւ դիվանագետները:

Սոկոլովը հերքել է Քաբուլի կողմից արված այն հայտարարությունը, թե ռուսական զորքերը ռմբակոծել են Աֆղանստանի տարածքը: «Մեր խնդիրն է միայն սահմանի պաշտպանությունը», ասել է նա:

ՌՏ

Անկարա

Թուրքերին չհաջողվեց խնամակալի դերը

«Նյու Յորք թայմզը» թղթակցություն է զետեղել Սամբուլից, որտեղ մասնավորապես ասվում է. «Սառը պատերազմի ավարտից եւ Խորհրդային Միության միջինասիական տիրույթների անկախացումից հետո Սամբուլում եւ Վաշինգտոնում միտք հղացան, թե Թուրքիան պետք է ընդլայնի Արեւմուտքի միջնաբերդի իր դերը եւ դառնա այն պետությունների խնամակալը, որոնք ծնունդ են առնում Արեւելքում, ընդհուպ մինչեւ Չինաստանի սահմանը: Այժմ այդ երազանքը խամրել է: Արեւմտյան դիվանագետների խոսքերով, սեփական տնտեսական դժվարությունների պատճառով Թուրքիան չկարողացավ իրական օգնություն հատկացնել այդ շրջանում իր ազդեցությունն ամրապնդելու համար: Նրա դիվանագիտությունն անվճռական դարձ էր բռնել, որն արտացոլում է Միջին Ասիայում ազգամիջյան բախումների մեջ ներքաշվելու հանդեպ նրա խոր վախը: Ադրբեջանում տիրող քաոսը, որը Թուրքիայի շրջանային հավակնությունների կենտրոնն է, ավելի մեծ չափով ի հայտ բերեց եռանդուն խնամակալի դերից Անկարայի հրաժարումը, չխոսելով արդեն պաշտպանի դերի մասին: Թուրքիայի աջակցությունը վայելող նախագահ Էլչիբեյը տարավել եւ դա արժեզրկեց Թուրքիայի ազդեցությունը Արեւելքի երկրներում»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Աֆխազիա

Վրաց զորքերը դուրս կգան պայմանով

Աբխազիայում կարգավորիչ միասնական հանձնաժողովի ռուսական կողմից նախագահ Սերգեյ Շոյգուն եւ նրա տեղակալ, Ռուսաստանի նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Բորիս Պասատիտովը հինգշաբթի ժամանել են Թբիլիսի բանակցելու Վրաստանի ղեկավարության հետ: Լավատեղյակ աղբյուրներից հայտնի է դարձել, որ քննարկվելու է Աբխազիայից վրացական բանակի դուրս բերման հարցը:

Շեւարդնաձեն Վրաստանի խորհրդարանում հինգշաբթի հայտարարել է, որ Վրաստանը դուրս կբերի իր զորքերը Աբխազիայից, բայց միայն Վրաստան միջազգային դիտորդների ժամանումից հետո, որոնց առաջին խումբը սպասվում է օգոստոսի 7-ից հետո: Շեւարդնաձեն հաղորդել է, որ վերջին շաբաթվա ընթացքում 800 զինծառայող դուրս է բերվել Աբխազիայից, ինչը բուլացրել է Վրաստանի դիրքերը:

«Ազգ»

Ելեխարհ

Կարաջիչը համաձայն է զիջումների

Երեկ առավոտյան Իջման բարձունքը ամբողջովին իրենց տիրապետության տակ առնելուց հետո ԼԱՏՕ-ի ռազմօդանավերի հարձակման սպառնալիքի տակ, սերբական կողմի ղեկավար Ռադովան Կարաջիչը ժնեւում հայտարարեց, թե պատրաստ է զիջումներ անելու, «փրկելու հանար եռակողմ բանակցությունները»: Դիտորդների կարծիքով, այդ զիջումները, եթե անկեղծ են, կարող են ընդգրկել Սարաեւոն երկու մասի բաժանելու սերբերի ծրագրից հրաժարվելը: Մյուս կողմից, երեկ դեռեւս շարունակվում էին վեճերը ՄԱԿ-ի եւ ՆԱՏՕ-ի միջեւ այն մասին, թե ո՞վ է հրամայելու Բոսնիայում միջազգային խաղաղարար ուժերի պաշտպանության համար տահմանված ամերիկյան օդուժին:

Քրիստոֆերը Երուսաղեմից անցավ Հորդանան

Լիբանանից հետո, որտեղ Ասիզ գյուղախաղաղում (երեկ սխալմամբ գրել էինք Բեյրութ) հանդիպել էր նախագահ Հրաուիի, վարչապետ Հարիրիի եւ արտգործնախարար Բուելզի հետ, Մ. Նահանգների պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերը երեկ առավոտ եղավ Երուսաղեմում եւ ընդունվեց վարչապետ Յիցխակ Ռաբինի կողմից: Հանդիպումից հետո, որին ներկա էր նաեւ Իսրայելի արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը, Քրիստոֆերը լրագրողների առաջ մտահոգությամբ արտահայտվեց միջինարեւելյան խոսակցությունները ամեն կերպ «փրկելու» անհրաժեշտության մասին: Երուսաղեմում նա հանդիպում ունեցավ նաեւ գրավյալ հողերում պաղեստինցի ներկայացուցիչների հետ: Այնուհետեւ պետքարտուղարը մեկնեց Հորդանան եւ երեկոյան ընդունվեց Հուսեյն թագավորի կողմից: Պետքարտուղարն այսօր կվերադառնա Երուսաղեմ՝ հավելյալ խոսակցություններ վարելու համար:

Հրեա-պաղեստինցի հանդիպում Կահիրեում

Եգիպտոսի մայրաքաղաքում վերջերս տեղի է ունեցել խորհրդաղաղաական բնույթի հանդիպում Պաղեստինի ազատագրության կազմակերպության (ՊԱԿ) բարձրաստիճան մի ներկայացուցչի եւ Իսրայելի կառավարության մեջ շրջակա միջավայրի պաշտպանության նախարար, ծախակողմյան Յաշիվ Ֆարիդի միջեւ: Թեեւ միջազգային լրատվական ծառայություններին չի հաջողվել պարզել պաղեստինյան ներկայացուցչի ինքնությունը, սակայն հայտնի է դարձել, որ վարչապետ Ռաբինը տեղյակ է մնացել ծրագրվող հանդիպումից: Ընդդիմադիր Լիկուդ համախմբման նախագահ Բենիամին Նաթանյահուն երեկ կրակ ու բոց ժայթքեց այդ հանդիպման առթիվ, խստորեն քննադատելով Աշխատավորական կուսակցության կառավարությանը: ■

Հրադադարը երկարաձգվել է եւս երեք օրով: Հայաստանում ԼՂՀ լիազոր ներկայացուցիչ Մանվել Սարգսյանը երեկ հայտնեց, որ օգոստոսի 5-ին ԼՂՀ-ի եւ Ադրբեջանի ներկայացուցիչների միջեւ տեղի ունեցած հեռախոսազրույցների շնորհիվ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել ռազմաճակատում կրակի դադարեցման ժամկետը երեք օրով երկարաձգելու մասին: Այս ժամանակաընթացքում կշարունակվեն բանակցությունները ԼՂՀ-ի եւ Ադրբեջանի ղեկավարների բարձր մակարդակի հանդիպման կազմակերպման վերաբերյալ: Ըստ Սարգսյանի, երկու կողմերն էլ, ընդհանուր առմամբ, պահպանում են հրադադարը:

ՆՏ

digitised by A.R.A.R.@

Վաղինցոն

ԱՄՆ-ը որոշեց միջամտել ԱՊՀ-ում ծագած բախումներին

Սկիզբը էջ 1

տարածաշրջանային գործերի համակարգող՝ նախկին խորհրդային հանրապետությունների տարբեր շրջանների համար: Նա ստորագրած ոլիտի լինի շրջան դեսպան Ստոք Թալբոտի, նախկին Խ. Միության նորանկախ երկրների գծով Մ. Նահանգների գրասենյակում:

Ամերիկյան կառավարության բանբերներից մեկի համաձայն, Քոլլինզի գլխավոր աշխատանքն է լինելու «դիվանագիտական միջնորդությունը», սակայն միայն այն դարագայում, երբ տարակարծության կամ հակամարտության մեջ գտնվող կողմերն իրենք ցանկանան նման միջնորդությունը, եզրակացնում է բերը:

Մեր կողմից ավելացնենք, որ «Ազգ»-ի երեկվա համարում «Ուոլ Սթրիթ Ջըրնըլ» թերթից բարգմանված Կաղա Անն Ռոբինսի հոդվածում ասվեն խոսվում էր ԱՊՀ սահմաններում լուռ դիվանագիտությամբ հարցերը կարգավորելու Քլինթոնի նոր քաղաքականության մասին: «Ազգ»

Կարծ

Անվտանգության խորհրդի բանաձևը ավելի վնաս է բերում

ԼՂՀ արտաքին գործերի նախարարության կարծիքով, ադրբեջանական բանակի ռազմական գործողությունների որոշակի աճումը ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի ընդունած 853 բանաձևի հետևանքն է: ԼՂՀ ԱԳՆ հայտարարության համաձայն, ադրբեջանական բանակի վերջին երկու օրվա ընթացքում ռազմական գործողությունների նկատելի աճումը հետևանք է ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի կողմից ընդունված 853 բանաձևի, որով միակողմանիորեն դատապարտվում են Ղարաբաղի հայերի գործողությունները: Եթե մինչև նշված բանաձևի ընդունումը ադրբեջանական կողմն աճումորեն կարող էր հաստատում ԼՂՀ դաշտանական ներկայացուցիչների հետ, և ընդհանուր առմամբ դահիճանում էր կրակի դադարեցման մասին ձեռք բերված պայմանավորվածությունները, ապա վերջին օրերս որոշակի նահանջ է նկատվում կոնստրուկտիվ նախաձեռնությունից: ՆՏ

Վթարի ենթարկված Թերզյանի թաղումը

Օգոստոսի 4-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի Ամերիկյան համալսարանի աշխատակցուհի Մարինա Թերզյանի թաղումը: Մամուլում արդեն հրապարակվել էր, որ նա զոհվել է անցած կիրակի, ավտոբարի հետևանքով, երբ ԱՄՆ դեսպանատան առաջին քարտուղար Ֆրենկ Սփարհոուքի մեքենան, որի մեջ են եղել Մ. Թերզյանն ու նրա երեխան, Արագածի շրջանի Գեղարոտ գյուղի մոտ մրցության դատճառով բախվել է առջևից ընթացող կցասայլին: Տուժածներ վերադառնալիս են եղել Սոչիակից, որ գնացել էին օգնության հարցերով: Հակառակ մամուլի այն հրապարակման, թե տիկնոջ երեխային ոչինչ չի եղել, մենք տեղեկացանք, որ ավտոբարի հետևանքով վնասվել է նաև փոքրիկ երեխայի ծնոտը: «Ազգ»

Քաղաքական

ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՀԱՐՑԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Ղարաբաղցիները անցնող քանի մը տարիներու իրենց այսօրվան յաղթանակներն ու ընկերումները, որոնք «Լեռնային Ղարաբաղի Ինքնավար Մարզ» անունով ծանօթ սահմաններն ունէին իբրեւ ռազմական գործողութիւններու ծիր, տեղի ունեցան ՄԱԿ-ի լուռ հայեացքին ներքեւ:

Պատկերը փոխուեցաւ 1993-ի աղրիլին: Քելբաջարի առումով, ՄԱԿ-ի շրջանակները վերջապէս անցան գործի եւ ծնաւ թիւ 822 որոշումը՝ իբրեւ ռազմական գործողութիւններու դադարեցման եւ դարաբաղեան հարցի լուծման փորձ:

Այս վրայ հասաւ 3+1-ի համաձայնագիրը իրականութեան վերածելու անյաջող փորձը, որուն վերջապէս յաջորդեց ՄԱԿ-ի թիւ 853 դատապարտագիր-որոշումը՝ իբրեւ հետեւանք Աղդամի առումին, դպահանջելով որ հայկական ուժերը անմիջապէս հեռանան ատրպէյճանական գրաւեալ շրջաններէն, երկու կողմերը դադար տան զինեալ գործողութիւններուն եւ նստին բանակցութեան սեղանի շուրջ:

Թիւ 853 որոշումէն առաջ եւ եսէ զանազան երկիրներ, սկսելով Միացեալ Նահանգներէն, իրենց դատապարտողի ձայնը բարձրացուցին՝ մեղադրանքի ցուցամատը ուղղելով հայերու վրայ:

Հոս մեր նպատակը այդ մեղադրանքներուն ու դատապարտութիւններուն կշիռին եւ տարողութեան անդրադառնալը չէ, մանաւանդ որ քաղաքական գետնի վրայ անոնք մեծ հետեւանք մը ոլիտի չունենան այս հանգրուանին: Այդ որոշումները ոչ դատերազմական գործողութիւնները ոլիտի կարենան կասեցնել, ոչ հայերը իրենց գրաւած շրջաններէն դուրս գալու անմիջական հարկադրանքին տակ ոլիտի դնեն եւ ոչ ալ զինամթերքի ծորակները փակել տալ:

Մենք դարզապէս կուզենք բարձրաձայն մտորել, թէ միջազգային համայնքը, ՄԱԿ-ը իր Աղահովութեան խորհուրդով, ինչպէս նաեւ զանազան երկիրներ, եթէ իրադէս շահագրգռված են որ Կովկասի մէջ ծանրակշիռ հետեւանքներով յղի դատերազմական վիճակը վերջ գտնէ եւ խաղաղութիւն տիրէ, ինչո՞ւ չեն արտայայտուիր բուն լուծումին մասին, որ Արցախի անկախութեան ճանաչումն է:

Արցախի հարցին ՄԱԿ-ի Աղահովութեան խորհուրդ տարուելով եւ անոր զանազան երկիրներու «դաշտօնական մտահոգութեան» մաս կազմելով, հայ քաղաքական միտքն ու կազմակերպութիւնները սիլիոնի մէջ կը կանգնին նոր մարտահրաւէրի մը դիմաց:

Որեւէ ժամանակէ աւելի այս եւ հետագայ օրերուն անհրաժեշտ է քարոզչական եւ այլ կարգի աշխատանքներուն առանցքը դարձնել արցախցիին ազգային ինքնորոշման իրաւունքին եւ հետեւաբար Արցախի անկախութեան ճանաչումը:

Անհրաժեշտ է ուժգնօրէն շեշտել, թէ ռազմական գործողութիւններու ծաւալման դատասխանատու կողմը ոչ թէ խաղաղասէր արցախցին է, որ քանիցս բանակցութիւններու ճանապարհով հարցին խաղաղ կարգաւորման հասնելու իր անկեղծ ձգտումը բանաձեւած է, այլ՝ առաջին հերթին Ատրպէյճանն ու առաջ նաեւ միջազգային համայնքը, որուն կը շարունակեն ուրանալ արցախահայութեան ազգային ինքնորոշման իրաւունքն ու Արցախի անկախութեան իրաւունքը»

Ծուռ մօտեցում մը կայ միջազգային համայնքին մօտ: Անոնք որեւէ լուծումի նախադայման կը նկատեն ռազմական գործողութիւններու դադարումը եւ գրաւեալ շրջաններու դարդումը, որոշեցի այնուհետեւ ձեռնարկուի բանակցութեան: Ի՞նչ բանակցութեան մասին է խօսքը, այն մասին՝ թէ արցախահայութիւնը ազգային ինքնորոշման իրաւունք ունի՞, թէ այն մասին՝ թէ ի՞նչ ոլիտի ըլլան սահմանները անկախ Արցախի:

Միջազգային համայնքը փաստօրէն բանակցելի կ՚ուզէ դարձնել անբանակցելին:

Միջազգային համայնքը կը բերանայ մարդու եւ ազգերու ինքնորոշման իրաւունքներու «տիեզերական» հռչակագրերու տրամադրութիւնները յարգելու մէջ:

Մեր դարտականութիւնն է այդ համայնքին յիշեցնել իր դարտաւորութիւնները եւ հասկցնել թէ Արցախի հարցին խաղաղ լուծման ճամբան կը հարթի արցախահայութեան ազգային ինքնորոշման եւ հետեւաբար Արցախի անկախացման իրաւունքին ճանաչումով:

ՎԱՀԷ ՂԱՖԱՐԵԱՆ
Բոստոն

Խմբագրության կողմից. Ի հարկություն վերեւի հոդվածին, ավելացնենք, թե ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի թիվ 853 որոշումից եւ հատկապես դրան նախորդած՝ Մ. Նահանգների պետքարտուղարության բանբեր Մայքլ Մակքերրիի հուլիսի 23-ի կատարած ամենամիակողմանի հայտարարությունից հետո ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության դիվանն ու տարբեր ակումբների վարչությունները նամակագրական արշավ են ծեռնարկել ուղղված ոչ միայն պետքարտուղարությանը, այլեւ յուրաքանչյուրն իր շրջանի սենատորներին, բացատրելով դարաբաղցիների կրած տառապանքների եւ Հայաստանին դարտադրվող շրջափակման հանդեպ վերոհիշյալ ինստանցիաների անտարբերության դեմ: ■

Բարեգործություն

Հարձակում «Մուսավաթի» ակտիվիստի վրա

«Մուսավաթ» կուսակցության մամուլի կենտրոնի հաղորդման համաձայն օգոստոսի լույս 3-ի գիշերը Աղստև բնակավայրում հարձակում է կատարվել կուսակցության տեղական բաժանմունքի ակտիվիստ Ֆահրադդին Քերիմլիի տան վրա, որտեղ այդ ժամանակ գտնվում էին նրա եղբայրները՝ Ադրբեջանի Գերագույն դատարանի հուլիսի 29-ին հրաժարական տված նախագահ Ֆահրը եւ Վահիդը: Անհայտ անձինք վերջինիս բռնել եւ տարել են ներին գործոց շրջանային բաժին: Ֆահրին հաջողվել է փախչել: Օգոստոսի 4-ին գյուղ ուղեկցելով Աժդ լրատվական կենտրոնում կայացած բրիֆինգում, վերջինս հայտարարեց, որ ինքը չի կասկածում, որ գործողությունը կատարել են ոստիկանության ուժերը: Նրա խոսքերով, տունը ծառայեց հսկողության տակ է: Սնարֆ

Թուրքական բանկը վարկ է տալիս Ադրբեջանին

Թուրքական «Էքզին բանկը» Ադրբեջանին 250 մլն դոլար վարկ է տվել, որի մեկ հինգերորդը կհատկացվի Բաքվում արդիական կլինիկական հիվանդանոցի կառուցմանը եւ հանրառեստությունում դեղագործական արդյունաբերության զարգացմանը:

Չինվորական դատախազության նամակը գլխավոր դատախազին

Ադրբեջանի զինվորական դատախազությունը, որը վարում է Գյանջայի հունիսի 3-4-ի դեղերի գործը, հանրառեստության գլխավոր դատախազին նամակ է ուղարկել այն մասին, որ հարկավոր է փոխել «Մուսավաթ» կուսակցության ղեկավար, Գխ նախկին նախագահ Իսա Ղամբարին կանխարգելող միջոցը: Ինչպես արդեն հաղորդել է Ի-մա-ոյեսը, ավելի վաղ իշխանություններին նույն խնդրանքով դիմել էին ադրբեջանցի մի խումբ մտավորականներ եւ ինքը՝ նախկին նախագահը:

Պաշտոնազրկվել է Գերագույն դատարանի նախագահը

Ադրբեջանի Գերագույն դատարանի նախկին նախագահ Ֆահիր Քերիմլին հայտարարել է, որ իր հրաժարականի դատճառն անտանելի աշխատանքային դայմաններն են, որոնք ստեղծվել են նոր իշխանությունների օրոք: ՌՖ-ին տված հարցազրույցում յոթերեքդի օրը Քերիմլին նշել է, որ նախագահի էլիտին աջակցելու համար իր վրա ճնշում է գործադրվել: Ադրբեջանի խորհրդարանի որոշումը Քերիմլուն դաշտոնազրկելու մասին «սեփական դիմումի համաձայն» հրապարակվել էր Բաքվում օգոստոսի 3-ին: Քերիմլին հաղորդել է, որ օգոստոսի 3-ի գիշերն իր ազգակիցների տան վրա Աղստև քաղաքում հարձակում են գործել: Մի քանի ազգականներ, ընդ որում երկու եղբայրները, կալանավորվել են: Տեղական ոստիկանությունը խուզարկել է տունը: ՌՖ

Ընդհանրական

«Միաբանությունը» սասար է կանգնում

«Ազգը» արդեն անդրադարձել է Երեւանի մետրոդոլիտենում ծագած աշխատանքային վեճին: Հիշեցնելու համար ասենք, որ շարժասանդուղքների տեղամասի աշխատողները գտնելով, որ իրենք ավելի շատ աշխատանքներ են կատարում, քան սանում են եւ աշխատում են ծանր դայմաններում, դահանջում են աշխատանքային դայմանների բարելավում եւ աշխատավարձի բարձրացում:

Երեկ «Միաբանություն» արհմիությունում աշխատանքային այդ վեճի քննարկման եւս մի փուլ կայացավ: Շարժասանդուղքների տեղամասի կոլեկտիվի ներկայացուցիչները, մետրոդոլիտենի արհկոմի նախագահը, անվտանգության համար դատասխանատու ներկայացուցիչը եւ «Միաբանության» անդամները քննարկեցին ստեղծված իրավիճակը եւ առաջ քաշված դահանջները: Մետրոդոլիտենի արհմիության նախագահը հայտարարեց, որ արհկոմը դատաշանում է դահանջները, բայց չի կարող դատասխանել գործադուլը, որին սդաոնում են դիմել շարժասանդուղքի տեղամասայինները: Անվտանգության ծառայության դատասխանատու աշխատակցուհին համաձայնեց որ, իրոք, աշխատանքային դայմանները ծանր են, եւ իրենք ստեղծել են հանձնաժողով, որն ուսումնասիրելով դայմանները, եզրակացություններ է արել:

Շարժասանդուղքի տեղամասը սդասարկողների ներկայացուցիչներից մեկը, եւս մի անգամ անդրադառնալով իրենց վիճակին, նշեց, որ իրենք երեկ նորից են եղել նախարարի մոտ, որը նախորդ անգամների նման, իբրեւ ընդհանուր դատճառաբանություն նշել է հանրառեստության ծանր վիճակը, եւ, բնականաբար, այդ ընդհանուր, արդեն առվտրական դարձած դատճառաբանության մեջ մասնավոր հարցը կորչում է:

«Միաբանության» ներկայացուցիչները եւս իրենց մասնակցությունը բերելով հարցի քննարկմանը եւ ներկայացնելով իրենց տեսակետները, արեցին իրենց եզրակացությունները:

«Միաբանություն» արհմիության լիազորների խորհուրդը որոշեց դիմել մետրոդոլիտենի վարչությանը, տրանսդորտի նախարարությանը, աշխատանքային վեճը փոխըմբռնման եւ փոխզիջման մթնոլորտում լուծելու համար: «Միաբանությունը» սասար է կանգնում բարձրացված դահանջներին: «Ազգ»

Կտրուկ բարձրացել է բենզինի գինը

Հայաստանում օգոստոսի 2-ին եւ 3-ին մեկ լիտր բենզինի գինը եղել է 1300-1400 ռուբլի (կախված տեսակից եւ վաճառքի վայրից): Անցյալ շաբաթ բենզինի մեկ լիտրն արժեր 740-800 ռուբլի: Կարծում են, որ բենզինի գնի նման կտրուկ բարձրացման հիմնական դատճառը Ռուսաստանում արժեթղթերի փոխանակումն է: Երեկ 1 լիտրի գինը իջավ 1100-1150 ռուբլու: ՆՏ

ԱՊՀ

Տարբեր ռուբլիներ

Ռուսաստանի կենտրոնական բանկն ուրբաթ օրվանից սահմանել է ռուսական ռուբլու նկատմամբ այն դետությունների դրամական միավորների փոխարժեքներ, որոնք ռուբին օգտագործում են որդես օրինական վճարամիջոց:

Առայժմ բանկը սահմանել է ռուսական դրամի նկատմամբ Բելառուսի, Ղազախստանի, Մոլդովայի, Թուրքմենստանի եւ Ուզբեկստանի հաշվարկային ռուբլիների փոխարժեքները:

Կենտրոնական բանկը նաեւ հաղորդել է, որ ռուսական ռուբլու նկատմամբ Ադրբեջանի, Հայաստանի, Վրաստանի եւ Տաջիկստանի դրամական միավորների փոխարժեքները կսահմանվեն լրացուցիչ կարգով:

Փոխարժեքները սահմանում է Ռուսաստանի կենտրոնական բանկը, որը երկրի լիազոր առեւտրային բանկերին թույլ է տվել նախկին միութենական հանրառեստությունների բանկերում բոլակցային հաշիվներ բացել հարկման եւ հաշվառման նպատակով:

Ռուսաստանի բանկը սահմանված փոխարժեքներով հիշյալ դետությունների հաշվարկային ռուբլիների գնման կամ վաճառքի դարտավորություններ չունի:

Բելառուսի 10 հաշվարկային ռուբլի- 5 ռուբ. 00 կոդ.
Ղազախստանի 10 հաշվարկային ռուբլի- 6 ռուբ. 70 կոդ.
Մոլդովայի 10 հաշվարկային ռուբլի- 6 ռուբ. 70 կոդ.
Թուրքմենստանի 10 հաշվարկային ռուբլի- 6 ռուբ. 70 կոդ.
Ուզբեկստանի 10 հաշվարկային ռուբլի- 6 ռուբ. 70 կոդ.: ՌՖ

Թբիլիսի

Վրաստանի դատվիրակությունը վերադարձավ Բաքվից

Վրաստանի խորհրդարանական կենտրոնական դատվիրակությունը խորհրդարանի փոխնախագահ Վախթանգ Ռյեուլիշվիլու եւ փոխվարչապետ Ջուրաբ Քերվալիշվիլու գլխավորությամբ յոթերեքդի օրը Բաքվից վերադարձավ Թբիլիսի: Ինչպես հայտնեցին Վրաստանի խորհրդարանի մամուլի կենտրոնում, այցի ընթացքում դատվիրակությունը հանդիպում է ունեցել Հեյդար Ալիեւի հետ, որն այն կարծիքն է հայտնել, թե Ադրբեջանի ու Վրաստանի հարաբերությունները առաջնային են դառնում երկու դետությունների համար: Նրա խոսքերով, այդ միությունը դետք է անեն կերդ զարգացնել: Մամուլի կենտրոնում հայտնեցին, որ Ալիեւը ողջունել է Աբխազիայում հրադադարի վերաբերյալ Սոչիում ծեռք բերված համաձայնությունը: Նա ողջունել է ՄԱԿ-ի դերն այդ հակամարտության լուծման մեջ: ՌՖ

digitised by A.R.A.R.@

Խորհրդակցություն

Ռաֆիկ Պետրոսյան. «ՄԵՆԻՇԽԱՆԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՅԱՑՆԵԼԼ ԱՆՀՆԱՐ Է»

Հանրաքվեությունում խաղաքաղաքական հակամարտություններն ու հասարակությունները ասիմետրաբար կենտրոնացվում են ՀՀ սահմանադրության շուրջ. պետության հիմնական օրենքի նախագծեր են ներկայացնում ինչպես կուսակցությունները, այնպես էլ անհատ անձինք: Սակայն մեկնարկային իր նշանակությամբ ու պատվիրատուի եւ իրականացնողի կշռով նրանց մեջ ի սկզբանե առանձնանում էր ՀՀ Գերագույն խորհրդի կողմից ստեղծված եւ ՀՀ նախագահի գլխավորությամբ գործող սահմանադրական հանձնաժողովի աշխատանքի արդյունքը: Եւ երբ այն վերջնական տեսքի բերվեց ու դրվեց համաժողովրդական քննարկման, հակասական մեկնաբանությունների տեղիք տվեց: «Պատմական» այդ սահմանադրության էության մասին է մեր հարցազրույցը ՀՀ ԳԽ պատգամավոր, իրավաբան ՌԱՖԻԿ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ հետ:

– Հանրաքվեությունում հաղթական հակամարտություններն ու հասարակությունները ինչպես էր մեկնաբանում հանրաքվեության նախագահին հանձնվող հսկայական այդ լիազորությունների անհրաժեշտությունը:

– Նա ընդհանուր առմամբ բանավեճերին չէր խառնվում եւ որպես սահմանադրական հանձնաժողովի նախագահ առաջարկությունները պարզապես քվեարկության էր դնում:

– Իսկ եթե խնդիրը դիտարկենք Հայաստանում տիրող իրավիճակից բխած սնտեսություն, անցումային շրջան, մինչեւ վերջ չպարզաբանված արտաքին եւ ներքին քաղաքական վիճակ, արդյո՞ք հանրաքվեության շահերից ելնելով է մենիշխանական թեքում ունեցող սահմանադրություն գրվել:

– Դա եւս մոտեցում է, սակայն, իմ կարծիքով, բռնակալության հաստատման եւ ոչ մի հնարավորություն չպետք է թույլատրվի: Որովհետեւ նման պայմանների առկայության դեպքում մեր ժողովուրդը կարճ ժամանակում կկորցնի մինչ այսօր ձեռք բերած, բայց դեռեւս չամրապնդված ժողովրդավարական բոլոր արժեքները:

Ինչ վերաբերում է հանրաքվեությունում քաղաքական, տնտեսական եւ իրավական կայուն վիճակ ստեղծելու անհրաժեշտությանը, արդյոք արդեն հասնելու համար անհրաժեշտ է ամենից էլ պարտադիր չէ մենիշխանության հաստատումը:

Դրա համար կա ավելի փորձված միջոց՝ իշխանությունների հակակշռելիության եւ տարանջատվածության երաշխիքների ստեղծում ու ժողովրդի առջեւ նրանց պատասխանատվության մեխանիզմների հստակ կիրառում:

Վստահ եմ, մենիշխանական սահմանադրությամբ ժողովրդավարական պետություն կայացնելը հնարավոր չէ: Ի վերջո, մարդկությունը բռնակալությունների դեմ պայքարի արդյունքում է հասել ժողովրդավարության եւ այն օրենքդրությամբ երաշխավորելու անհրաժեշտության գաղափարներին:

Հարցազրույցը վարեց
ՀՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

մյուս իրավասություններն ավելի քան խոսուն են՝ նշանակում եւ ազատում է ՀՀ վարչապետին ու վերջինիս ներկայացմամբ՝ կառավարության անդամներին, նշանակում է Սահմանադրական դատարանի 12 անդամներից վեցին եւ խորհրդարանին է ներկայացնում այդ մարմնի նախագահի թեկնածությունը, նրա ղեկավարությամբ գործող Արդարադատության խորհրդի առաջարկությամբ նշանակում է Գերագույն դատարանի նախագահին, նրա տեղակալներին, Գերագույն դատարանի անդամներին, ինչպես նաեւ արդարադատության նախարարի ներկայացմամբ եւ Արդարադատության խորհրդի եզրակացության հիման վրա՝ այլ դատավորներին: Հասկանալի է, որ նա է դատավորների լիազորությունները դադարեցնողն ու նրանց կարգապահական պատասխանատվության ենթարկողը: Թվարկածով չեն ավարտվում ՀՀ նախագահին հատ տիրույթները՝ նա նշանակում եւ ազատում է գլխավոր դատախազին, տեղակալներին ու մարզերի դատախազներին, հրավիրում է կառավարության նիստեր եւ նախագահում կառավարության նիստերում, իրականացնում է արտաքին քաղաքական ընդհանուր ղեկավարումը, գլխավորում է Անվտանգության խորհուրդը, զինված ուժերի գլխավոր հրամանատարն է, այլ երկրներում աղդողներին ՀՀ քաղաքացիություն է շնորհում, իսկ դատապարտվածներին՝ ներում...

Բնական հարց է առաջանում. իսկ որ մնաց սահմանադրության 6-րդ հոդվածում նշված օրենքդիր, գործադիր եւ դատական իշխանությունների տարանջատվածության սկզբունքների պարտադիր լինելը:

Սակայն բռնակալության հաստատման հնարավորությունների հայեցակետից պատկերը դեռ ամբողջական չէ. տեղական կառավարումները, որոնք ընդհանրապես պետք է ինքնավար լինեն, նույնպես դրված են ՀՀ նախագահի անմիջական ազդեցության տակ: Հանրապետության վարչատարածքային միավորներ սահմանելով մարզերը եւ համայնքները (վերջինիս մեջ մտնում են քաղաքներն ու գյուղերը), սահմանադրության նախագծով մարզերում իրականացվելու է պետական կառավարում եւ, բնականաբար, մարզպետներ նշանակելու եւ ազատելու իրավունքը եւս վերապահվում է ՀՀ նախագահին: Եթե ավելացնենք նաեւ, որ հոդվածներ 22, 25, 26 եւ 27 նշված քաղաքացիների ազատ տեղաշարժվելու, մտքի, խղճի եւ դավանանքի, խոսքի ազատության, հավաքների եւ այլ իրավունքների սահմանափակման բավականին ընդարձակ հնարավորություններ են ընձեռում, ապա պետության առաջին դեմքի կողմից մենիշխանության հաստատման մտադրությունը գործնականում ոչինչ եւ ոչ ոք խանգարել չի կարող:

Իսկ Ազգային խորհրդի այն իրավունքը, որ ՀՀ նախագահին, հայրենիքի դավաճանության եւ ծանր հանցագործություն կատարելու դեպքում, կարող է պաշտոնանկ անել, պարզապես ձեւական բնույթ է կրում, քանզի անորոշ է ու այդ պատճառով անիրագործելի:

– Նման սահմանադրություն լույս աշխարհ գալու համար որոշակի պատասխանատվություն եք կրում նաեւ դուք: Չէ՞ որ լինելով ՀՀ ԳԽ սահմանադրական հանձնաժողովի անդամ, այդ փաստաթղթի բովանդակության վրա ներազդելու բավականին մեծ հնարավորություններ ունեիք:

– Դա այնքան էլ այդպես չէ: Բանն այն է, որ սահմանադրական հանձնաժողովը ստեղծվելով դեռեւս ներկա Գերագույն խորհրդի աշխատանքի սկզբնական շրջանում, երբ խորհրդարանն այսքան քաղաքականացված, հետեւաբար ավելի պահանջկոտ չէր, բավականին յուրօրինակ ներքին աշխատակարգ էր սահմանել: Ըստ այդ փաստաթղթի, որոշումներն ընդունվում են ձայների մեծամասնությամբ, իսկ փոքրամասնության մեջ մնացածներին իրենց կարծիքը պաշտպանելու հնարավորությունը միայն սահմանադրության վերջնական տեսքը Գերագույն խորհրդում քննարկելու ժամանակ է վերապահում: Նման կարգի եւ սահմանադրական հանձնաժողովի կազմում ՀՀԿ-ի ներկայացուցիչների եւ պաշտոնական դիրքեր գրավող իրավաբանների գերակշռության պայմաններում, բնականաբար, որքան էլ ջանայիր, մեծ արդյունքների չէիր հասնի: Այնպես որ ես իմ տեսակետներն ամբողջությամբ խորհրդարանին կներկայացնեմ:

– Հետաքրքիր է, իսկ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ինչպես էր մեկնաբանում հանրաքվեության նախագահին հանձնվող հսկայական այդ լիազորությունների անհրաժեշտությունը:

– Նա ընդհանուր առմամբ բանավեճերին չէր խառնվում եւ որպես սահմանադրական հանձնաժողովի նախագահ առաջարկությունները պարզապես քվեարկության էր դնում:

– Իսկ եթե խնդիրը դիտարկենք Հայաստանում տիրող իրավիճակից բխած սնտեսություն, անցումային շրջան, մինչեւ վերջ չպարզաբանված արտաքին եւ ներքին քաղաքական վիճակ, ապա միգուցե հանրաքվեության շահերից ելնելո՞վ է մենիշխանական թեքում ունեցող սահմանադրություն գրվել:

– Դա եւս մոտեցում է, սակայն, իմ կարծիքով, բռնակալության հաստատման եւ ոչ մի հնարավորություն չպետք է թույլատրվի: Որովհետեւ նման պայմանների առկայության դեպքում մեր ժողովուրդը կարճ ժամանակում կկորցնի մինչ այսօր ձեռք բերած, բայց դեռեւս չամրապնդված ժողովրդավարական բոլոր արժեքները:

Ինչ վերաբերում է հանրաքվեությունում քաղաքական, տնտեսական եւ իրավական կայուն վիճակ ստեղծելու անհրաժեշտությանը, ապա ամենից էլ պարտադիր չէ մենիշխանության հաստատումը:

Դրա համար կա ավելի փորձված միջոց՝ իշխանությունների հակակշռելիության եւ տարանջատվածության երաշխիքների ստեղծում ու ժողովրդի առջեւ նրանց պատասխանատվության մեխանիզմների հստակ կիրառում:

Վստահ եմ, մենիշխանական սահմանադրությամբ ժողովրդավարական պետություն կայացնելը հնարավոր չէ: Ի վերջո, մարդկությունը բռնակալությունների դեմ պայքարի արդյունքում է հասել ժողովրդավարության եւ այն օրենքդրությամբ երաշխավորելու անհրաժեշտության գաղափարներին:

Հարցազրույցը վարեց
ՀՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆԸ

Կարծ

Մուրացկանությանը՝ ոչ

Երեւան քաղաքում հաճախ կարելի է հանդիպել մուրացկանների, որոնք «աշխատանքային տեղ» են ընտրել քաղաքի մարդաշատ փողոցները: Առաջին հայացքից թվում է, թե այդպես էլ պետք է լինի, չէ՞ որ տուկայական հարաբերություններ են. եթե այդ մարդիկ չեն կարողանում հարմարվել այս պայմաններին, ապա թող իրենց հանապազօրյա հացը հայթայթեն մուրացկանությամբ: Այստեղ բնական հարց է ծագում. այսպես ո՞ւր կգնանք: Օրեցօր գլխաքանչ աճող գների պայմաններում նույն արագությամբ բազմանում է մուրացկանների բանակը: Նրանցով հետաքրքրվող չկա: Իրականում այս հարցը պետք է լուծվի պետական մակարդակով: Անհրաժեշտ է ըստ շրջանների կազմել առավել ծանր պայմաններում գտնվող մարդկանց ցուցակ եւ հնարավորության սահմաններում օգնել նրանց: Այս հարցում իրենց համեստ ներդրումը կարող են ունենալ մեր հանրապետությունում ստեղծված բազմաթիվ բարեգործական միությունները եւ ինչու չէ, նաեւ անհատ մարդիկ: Տուկայական հարաբերությունները չպետք է կուրացնեն մեզ, հակառակ դեպքում առաջիկայում կարող ենք հայտնվել էլ ավելի դժվարին պայմաններում: Ընդդիմախոսը կարող է ինձ հետ չհամաձայնվել, պատճառաբանելով, որ մուրացկանների որոշ մասը մուրում է ոչ այնքան կարիքից: Դրա համար անհրաժեշտ է պարզել եւ օգնել ամենածանր սոցիալական պայմաններում հայտնված ընտանիքներին եւ միայնակ անձանց: Հետեւությունը միակն է. մայրաքաղաք Երեւանում մուրացկաններ չպետք է լինեն, ինչպիսի սոցիալական եւ քաղաքական պայմաններում էլ գտնվեն:

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ

Լեւոն Մարաբյանի դասախոսությունները

Երեւանում է գտնվում եւ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի հատուկ դասընթացների բաժնի նախաձեռնությամբ տրամաբանության, տնտեսագիտության եւ դասախոսությունների շարք է անցկացնում Միացյալ Նահանգների Գլենդելի հասարակական քոլեջի պատմության պրոֆեսոր, «Քաղաքականություններ եւ ազգեր» ծավալուն մենագրության հեղինակ Լեւոն Մարաբյանը:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանից հայտնեցին, որ դասընթացների ընթացքում հանրապետության թերթերի եւ զանգվածային լրատվության այլ միջոցների ներկայացուցիչները կծանոթանան ամերիկյան լրատվական միջոցների կառույցների եւ ժողովրդավարական հիմունքներին, արեւմտյան հասարակության մեջ քաղաքական կարծիքի ձեւավորման, լրատվության միջոցներով դիվանագիտության կառավարման ձեւերին, մասնագիտական շաբ այլ հնտությունների: «Այսօր շաբ կարեւոր է, որ Հայաստանից տվող լուրերը, շրջանում կատարվող իրադարձությունների մեկնաբանությունները հաղորդվեն միջազգային հեռուստաթղթակցությամբ: Ուրախալի է, որ այս տարի CNN-ով ցուցադրվում են նաեւ Հայաստանից տվող հաղորդումներ, սակայն հարկ է, որ դրանք դառնան ավելի հագեցված եւ ազդեցիկ», ասաց Լեւոն Մարաբյանը:

Դասախոսությունների շարքը կընթանա մինչեւ այս ամսվա 19-ը: ԼՏ

Նոր պարբերականներ

Տարեսկզբին Հայաստանում լույս է տեսել 27 նոր պարբերական, այդ թվում 23-ը հայերեն, 4-ը ռուսերեն, 1-ը անգլերեն (մեկ թերթ հրատարակվում է եւ հայերեն եւ ռուսերեն բաղադրամասերով): Նոր պարբերականների մեծ մասը հասարակական-քաղաքական, գիտա-մշակութային, տնտեսագիտական-զանգվածային բնույթի է: Լույս են տեսել նաեւ երիտասարդական, հայրենակցական միությունների, երգիծական, բժշկագիտական, ռազմական, մանկական, ցանկասիրական (էրոտիկ) պարբերականներ: Նույն ժամանակամիջոցում Արցախում եւ Ռուսաստանի հայաբաշխ կենտրոններում սկսել են հրատարակվել 5 անուն նոր պարբերականներ՝ 1-ը հայերեն, 1-ը հայերեն-ռուսերեն, 3-ը ռուսերեն: ԼՏ

Թվում է, թե այնքան է խոսվել կենսաթոշակների ու նպաստների վճարման մասին, այնքան է բարձրացվել այդ հարցը, որ այն այժմ արդեն պետք է իր լուծման ասպարեզում գտնվի: Սակայն քանի դեռ գոյություն ունեն զանազան պատճառներ ու կարծիքներ դրա շուրջ, բնական է, որ դեռեւս կասկածելի է այդ խնդրի լիակատար լուծված լինելը:

Երբ փոստատարը թոշակ է բերում

Կենսաթոշակների հետ, մասնավորապես, կապված խոսակցություններն առաջին հերթին փոստատարների գործողություններն են շոշափում: Որ փոստատարներ թոշակները հասցնելիս իրենց բեյավճարն են «վասակում»: Իսկ ինչպե՞ս են վասակում: Դատելով ժողովրդի զրույցներից, դրանք միօրինակ չեն: «Մեր փոստատարը ամեն թոշակ բերելիս պարտադիր 100 ռուբլի է վերցնում, առաջ 50 էր. հիմա բանկացել է (ըստ հավասի տվյալների, փոստատարներ վառելիքով չեն աշխատում, որեմն նրանց բեյավճարի բարձրացումը դրա հետ կապ չունի)»:

«Ոնց, ի՞նքն է վերցնում»: «Հա՛, երբ թոշակը բերում հասցնում է, արդեն իր բաժինը միջից վերցնում է, որ էլ նեղություն չքաշի»: «Որեմն, մեր փոստատարն ավելի կուլտուրական է, փողը որ բերում է, ասպասում է, որ մենք տանք: Դե գիտի, որ տալու ենք: Որ չտան, արդեն ոմանք սեփական փորձից, ոմանք ծանոթ, բարեկամների թոշակային նեղություններից, գիտեն, որ հաջորդ թոշակն արդեն հաստատ կուշանա»:

«Իսկ ինչ պարտադիր է բեյավճարը»: «Դե, ըստ երեւույթին, նա էլ փոստում է մի բան տալիս, որ իր բաժանելիք փողը տան: Վերջիվերջո, ինքն էլ է ուզում էդ թոշակ բաժանելու ցավից ազատվել»:

Գուցե թե այս բոլոր խոսակցություններն էլ իրականությանն ամբողջովին չեն համապատասխանում, բայց որ դրանց մեջ իրականություններ այնուամենայնիվ կան, կարելի է համոզվել կենսաթոշակառուների հետ զրուցելով: Եթե նկատի ունենանք, որ բոլոր մարդիկ էլ ի վերջո ինչ-որ ժամանակ հասնում են կենսաթոշակային տարիքի, կարելի է ասել, որ գրեթե բոլորն էլ հնարավորություն ունենում են շփվելու այդ խնդրի հետ:

Իհարկե, վերին օղակները, երեւույթը չբացառելով հանդերձ, միաժամանակ եւ չեն հաստատում դա: Եւ քանի որ հիմնական գործողությունները կատարվում են ներքին օղակներում, բնական է, որ վերեւում միայն դրա գրեթե անտեսանելի հետքն են տեսնում կամ էլ այդքանն են ուզում տեսնել:

Ով էլ որ լինի, եթե չզգա հսկող աչքի ու զսպող ձեռքի առկայությունը, գործելու է իր հայեցողությամբ ու ինչպես իրեն ձեռնտու է: Եթե փոստատարին մեղադրում ենք «մադարիչով» թոշակ բաժանելու մեջ, մեղադրանքի սլաքի հեռավոր ծայրը ուղղվում է նաեւ ավելի բարձր: Իսկ երբ այդ ուղղված սլաքները բազմաթանակ են դառնում, սկսում են իրենց սուր ծայրերով ավելի ծակծկել, եւ սխալված վերեւներում իրենց փշերի վրա նստած են զգում, եթե, իհարկե, չեն կորցրել զգալու ընդունակությունը: Որովհետեւ բաս ծակծկվելուց նաեւ անզգա են դառնում:

Իսկ թոշակառուները... Մի՞թե միշտ «բեյավճար» պետք է լինի անդայման, որ թոշակը փոստատարը ժամանակին բերի: «Ազգ»

Այս տարի կսկսվեն Արարատի շրջանի Ասվածընկալ հուշահամալիրի գավիթի վերականգնման աշխատանքները: Եգիպտահայ համայնքն այդ նպատակի համար Հուշարձանների պահպանության եւ վերականգնման կոմիտեին արդեն հատկացրել է 10 հազար դոլար: Այս մասին հայտնեցին Հուշարձանների պահպանության եւ վերականգնման կոմիտեում: ԼՏ

digitised by A.R.A.R.@

TV

«ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԹՈՒՐՔ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ»

Թուրքական հեռուստատեսության նոր հաղորդաշար

Թուրքիայի TRT ռադիոհեռուստատեսային կայանը վերջերս ցուցադրել է վավերագրական մի կինոնկար «Պատմության ընթացքում թուրք-հայկական հարաբերություններ» անունով: Կինոնկարը կրում է «Կենդանի ցուցմունք» խորագիրը եւ երեր է արձակվելու 10 տարբեր բաժիններով: Այն ներկայացնելու է թուրք բատրոնի ճանաչված դերասան, ներկայումս մշակույթի նախարարության աշխատակից Մեհմեդ Էկինը: Նյութը բաղկացած է հետեւյալ բաժիններից. նախնադարյան շրջանում Անատոլիայում բնակվող ցեղերը, Ուրարտուից հետո հայերի ի հայտ գալը, բյուզանդա-հայկական հարաբերությունները, սելջուկյան եւ օսմանյան շրջաններում թուրք-հայկական հարաբերությունները, պատմական տեսանկյունից ԱՍԱԼԱ-ի՝ Հայաստանի ազատագրության հայ գաղտնի բանակի գործողությունները եւ հայ ահաբեկչության հետեւում թաքնված դրդապատճառները:

«Կենդանի ցուցմունք» վավերագրական կինոնկարի բեմադրիչն է Անկարայի հեռուստատեսությունից Հյուսեին Կանդրլլմազը. սցենարը գրել է հեռագոտող Ահմեդ Ամյոլը: Ֆիլմի ցուցադրության ընթացքում հաշվի են առնվել պատմաբանների եւ հեռագոտողների տեսակետները, վկայություններ են բերվել վերադարձող անձերից: Ըստ տեղեկությունների, ծրագրում թուրք-հայկական հարաբերությունների մասին արտահայտվելու են դոկտոր պրոֆեսոր Թյուրկկայա Աբալովը, դոկտոր Ահմեդ Ակֆյունդուզը, դոկտոր Էնվեր Քյուչյուքը, Իսմեթ Բոզդաղը եւ Ահմեդ Ամյոլը:

Հաշվի առնելով այս անձերի քաղաքական հայտնի հակումները, մենք որոշ կասկածներ ունենք «Կենդանի ցուցմունք» հաղորդաշարի անկողմնակալության մասին: Համենայնդեպս, թուրքական հեռուստատեսությամբ, թեկուզեւ ազդավարված ձեւով, թուրք-հայ հարաբերությունների մասին վավերագրական կամ խաղարկային կինոնկար ցուցադրելն ամեն տեսակետից դրական եմք գնահատում, քանի որ ինչ էլ լինի, այն չարահայվելուց անհամեմատ ավելի լավ է:

Նշենք նաեւ, որ տակավին վերջերս, հուլիսի 18-ի կիրակի երեկոյան, նույն TRT-ի առաջին կայանով ցուցադրվեց «Մահափոռ» խորագրով խաղարկային կինոնկարի երկրորդ մասը: Այս կինոնկարը, որի առաջին մասը ցույց էր տրվել մի քանի շաբաթ առաջ, նույնպես նվիրված էր հայկական հարցին: Ֆիլմը ցուցմունք է արժանահիշատակ թրքահայոց նախկին ղեկավ

Պատմության էջերից

ԺԱՌԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱԼԿԱԹԱՅԻՑ

Ռուսական թերթը վերհիշում է Նալբանդյանին

Նույնիսկ արքայական հյուրերին Նախիջեւանն այնպիսի պատվով չէր ընդունել, ինչպես 1862 թ. Միխայել Նալբանդյանին, որը վերադարձել էր հեռավոր Հնդկաստանից մեծ հարստություններով, որը խաղաքին ժառանգել էր վաճառական Մարտիրոս Բաբաջանը: Արդեն նշանակվել էր հանդիսավոր ժողովը, երբ ժանդարմական երկու գնդապետ կալանավորեցին Նալբանդյանին... Այսպես է սկսում իր հոդվածը Դոնի Ռոստովից ռուս լրագրող էդուարդ Շիստովը «Российская Газета»ի ս.թ. հուլիսի 17-ի համարում:

դարս է: - Ավստրիայո՞ւմ: - Հանգիստ է: - Թուրքիայո՞ւմ: - Ամենուր հանգիստ է, նույնիսկ ոչինչ չի նախատեսվում: - Այդ դեպքում ի՞նչ անենք, զարմացած հարցրեց Բակունինը: Մի՞թե հարկավոր է մեկնել որեւէ տեղ, Պարսկաստան կամ Հնդկաստան եւ գործ սկսել: Այսպես խելագարվել կարելի է, ես անգործ նստել չեմ կարող»:

Նման մի ինքնամոռացություն պատեց նաեւ Նալբանդյանին: Գերցենն ավելի զգույշ էր ու խոհուն, սակայն իր բարեկամներին էլ չէր կարող կանգնեցնել: Բակունինը տառացիորեն եռում էր, ծգտելով համաեվրոպական ժողովրդական դեմոկրատական «Կոլոկոլի» աշխատակիցների համար կարեւոր նամակներով սուրհանդակի մեկնելու մասին: Ցարական պահնորդության գործակալները կարող էին միայն երազել լրտեսության այսպիսի առատության մասին: Պետերբուրգում նույնիսկ կասկածեցին՝ գուցե կատա՞կ է: Սուրհանդակին բռնեցին, բանտարկություններ սկսվեցին: Նալբանդյանին վերցրին տանը, ճոխ դիմավորումից հետո:

Շատախոս լոնդոնյան քարոզիչների ուշացած զղջումը հնչում է նաեւ Բակունինին գրված Գերցենի նամակում.

«...Տասը տարվա բանտարկությունից հետո դու հանդես եկար որպես ճաղաղ արտահայտությունների մի անորոշ տեսաբան, շատախոս, վարակված հեղափոխական գործունեության քոսով: Շատախոսությամբ դու կործանեցիր ոչ միայն Նալբանդյանին...»:

Նալբանդյանը չկարողացավ վերադառնալ Նախիջեւան: 1866-ի գարնանը նրա մարմինը եկեղեցական եւ աշխարհիկ պատիվներով ամբողջ քաղաքով ճանապարհեցին դեպի Սուրբ Խաչ վանք: Այն մինչ այժմ մնում է նրա երկրպագուների ուխտավայրը:

Բաբաջանի կտակի վճարումները կանոնավոր հասնում էին Նախիջեւան: Հնդկաստանից ստացված դրամը հասարակական հատուկ խորհուրդը տրամադրում էր հիվանդանոցների, դպրոցների, ծերանոցների շինարարության եւ պահպանման համար: Դոնի հայերի մի քանի սերունդներ բարձրագույն կրթություն ստացան Ռուսաստանի լավագույն ուսումնական հաստատություններում եւ արտասահմանում շնորհիվ կրթաթոշակների եւ նյութական լրիվ աջակցման: Ամեն տարի զգալի գումարներ էին հատկացվում քաղաքի բարեկարգմանը: Ջանում էին անշեղորեն կատարել կտակողի կամքը: Միայն մեկ անգամ նահանջ կատարվեց, երբ վրա հասավ իտալական փոխառությունների հետգնման ժամկետը, փոխառությունները վերածեցին ռուսական արժույթի եւ ամբողջովին տրամադրեցին մի շքեղ հյուրանոցի շինարարությանը: «Մոսկովյան» անվան տակ մինչեւ հիմա էլ այն եկամուտ է տալիս:

Հոկտեմբերյան հեղաշրջումից եւ Անտանտի տնտեսական բոյկոտից հետո դրամական մուտքը դադարեց: Այն ժամանակ Նախիջեւանը Հնդկաստանում ներկայացնում էր լոնդոնյան «Ֆրայինգ եւ Գոուեն» ֆիրման: Այն մի քանի անգամ փորձել էր դրամը փոխանցել Նախիջեւան, սակայն համոզվելով, որ այն ինչ-որ տեղ լովում է, փորձերը դադարեցրեց «մինչեւ լավ ժամանակները»: Սակայն բոլորովին այլ ժամանակներ եկան: Քաղաքացիական պատերազմը, այնուհետեւ տնտեսական քայքայումը: Վերջիվերջո կացությունը երկրում այնպես փոխվեց, որ կտակի պայմանները մոռացվեց: Իսկ ով էլ գիտեր դրա մասին, սակվեց, որպեսզի ինչ-որ մեկի խելին չփչի նրան կոչնչել նաեւ ազգայնամոլի պիտակ: Բացի դրանից, Նախիջեւանը 1929 թվականից անվանվեց Դոնի Ռոստովի Պրոլետարական շրջան:

Եվ միայն այժմ ոչինչ չի խանգարում հիշեցնել, որ հեռավոր Կալկաթայում Բաբաջանի «ֆիրման» շարունակում է եկամուտ բերել, որի կեսը ինչ-որ տեղ պահվում եւ բազմապատկվում է, աղաստելով ժառանգորդներին եւ կաղասի տասնյակ ու հարյուրավոր տարիներ, քանի գոյություն ունի բրիտանական ժառանգական իրավունքի: Դա լիովին բավական է, որպեսզի վերականգնվի պատմական արդարությունը: Իսկ սկզբի համար անհրաժեշտ կլիներ Դոնի հայերին վերադարձնել արվարձանի պատմական անունը՝ Նախիջեւան, դրանով իսկ հաստատելով նրա իրավաժառանգությունը:

ԷԴՈՒԱՐԴ ՇԻՍՏՈՎ
Լրագրող

Կարծ

Ըստ ԱՄՆ հետախուզական ծառայությունների

Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը 1992 թ. 186 մլն. դոլար է հատկացրել Մերձավոր Արեւելքի երկրներում արմատական իսլամական շարժումների պաշտպանությանը եւ այդ շրջանի պետություններում գործող ծայրահեղական խմբավորումների գրոհային ոգեշնչմանը: Այդ մասին հաղորդեց եգիպտական «Ալ-Ահրամ» թերթը, վկայակոչելով ամերիկյան հետախուզական ծառայությունների զեկուցագիրը: Ինչպես գրում է թերթը, Սուդանն անցյալ տարի Թեհրանից ստացել է առնվազն 50 մլն. դոլար, Լիբանանի «Հզբոլլահ» կազմակերպությանն օժանդակելու նպատակով Իրանը հատկացրել է 48 մլն. դոլար, իսկ Ալժիրի փրկության իսլամական ճակատին՝ մոտ 20 մլն: Բացի դրանից, անհերքելի աղբյուրներ կան, որ Թեհրանը մասնակից է Թունիսի եւ Եգիպտոսի ծայրահեղական խմբավորումների ֆինանսավորմանը:

Սուդանի Պորտ-Սուդան քաղաքը, հաղորդում է «Ալ-Ահրամը», վերջին տարիներին դարձել է ամբողջ Մերձավոր Արեւելքում արմատական կազմակերպություններին զենքի բաշխման կենտրոն: Դրա շրջակայքում գտնվում են «Հզբոլլահի», «Մուսուլման եղբայրներ» կազմակերպության եւ «Ալ-Ջիհադ» խմբավորման գրոհայինների պատրաստման հիմնական ճամբարները: Վերջինիս գլխավոր նպատակը Եգիպտոսի տարածքում կայունության խախտումն է:

Ինչպես հայտնի է դարձել, պատերազմյան «Պաղեստինի ազատագրման ժողովրդական ճակատ - Գլխավոր հրամանատարություն» խումբը Սիմեոն Թերրիի գլխավորությամբ ամեն ամիս Իրանի իշխանություններից 150 հազար դոլար է ստանում Իրանի տարածքում Բարանդակի շրջանում գտնվող վարժական ճամբարում «Հզբոլլահի» կողմնակիցների պատրաստության համար: Բացի դրանից, Թեհրանը զգալի գումարներ է հատկացնում նաեւ Իրանի վարչակարգի նկատմամբ ընդդիմադիր գործիչների դեմ առանձին ահաբեկչական քայլերի իրականացմանը: Թերթը հիշեցնում է, որ Իրանը արդեն տարիներ շարունակ առաջին տեղն է գրաղեցնում ահաբեկչությունը պաշտպանող երկրների «սեւ ցուցակում», որն ամեն տարի կազմում է ԱՄՆ պետական դեպարտամենտը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՐՏԱՍ

Շեւարդնաձեի ռեյտինգը դեռեւս բարձր

«Սվոբոդնայա Գրուզիա» թերթը թբիլիսցիների սոցիոլոգիական հարցում է անցկացրել Վրաստանի խորհրդարանի եւ դրա նախագահի նկատմամբ նրանց վերաբերմունքի վերաբերյալ: Էդուարդ Շեւարդնաձեին եւ նրա հաղթականությանը վստահում է հարցման մասնակիցների 53,3 տոկոսը, գերագույն խորհրդին՝ 10,7 տոկոսը: Պետության ղեկավարին չի վստահում 27,7 տոկոսը, խորհրդարանին՝ 65,7 տոկոսը:

ՍԿԱՐՍ

Հայտարարություն

Հայխնայբանկը հայտնում է, որ 1993 թ. հուլիսի 1-ից բարձրացված են ավանդների տոկոսները. 1993 թ. երրորդ եռամսյակում եկամուտները հաշվարկվում են հետեւյալ չափերով՝

Ավանդների տեսակները	Տոկոսադրույքները մինչեւ սկսած 1.07.93	1.07.93
	տ տ ա	
Ցպահանջ	2 24 2	
Կուտակիչ	4 24 2	
Պայմանագրային	4 24 2	
Երիտասարդ, խրախուսող	5 24 2	
Ժամկետային	3 24 2	
Փոխհատուցման (40 տոկոս)	7 24 2	
1-3 տարի ժամկետով	5 48 4	
3-5 տարի ժամկետով	7 60 5	
5 եւ ավելի տարի ժամկետով	9 96 8	
Երեխաների նպատակային	10 108 9	

Ավանդների տոկոսադրույքները նախատեսվում է բարձրացնել, արժեզրկման աճի հետ կապված, յուրաքանչյուր եռամսյակ:

Հայխնայբանկի վարչություն

Հայ մշակույթի աշխատողների միությունը ԱՕԿՍ-ի ցուցասրահում (Աբովյան-3) օգոստոսի 9-ից 14-ը կազմակերպում է ժողովրդական վարպետ Ի. Վեսա Յակուբովայի ստեղծագործությունների (կոլաժ) ցուցահանդես:

Ցուցահանդեսի բացումը՝ օգոստոսի 9-ին ժամը 15.00-ին:

digitised by A.R.A.R.@

Ռուսաստան

ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱԿՏԻՎԱՆՈՒՄ ԵՆ

«Ազգային ֆինանսական բյուրո» բաժնետիրական ընկերության մասնագետները գնահատական են տվել Ռուսաստանի ֆինանսական շուկաներում արևմտյան ֆինանսական ընկերությունների ու բանկերի գործունեությանը: Վերլուծության հիման վրա փորձագետներն այն հետևությունն են անում, որ ներկայումս Ռուսաստանի շուկաների նկատմամբ արևմտյան ֆինանսական ընկերությունների ու բանկերի հետաքրքրությունն ճգալիորեն աճել է: «Ազգային ֆինանսական բյուրոն» այդ հետաքրքրության աճը բացատրում է երեք միտումներով:

Դրանցից առաջինը բավական սովորական է արևմտյան ընկերությունների համար և բնութագրվում է որպես դասիվ միտում: Դա շուկայում ներկա լինելն է ներկայացուցչություն բացելու միջոցով:

Երկրորդ, առավել ակտիվ միտումը կամ բաժանմունքի, կամ էլ 100 տոկոսանոց արևմտյան ձեռնարկության՝ ռուսաստանյան ռեզիդենտի ստեղծումն է Ռուսաստանի ֆինանսական շուկաներում աշխատելու համար:

Երրորդը նույնպես ակտիվ միտում է, որը նախատեսված է առաջ հաստատի հի բարձր արդյունավետության համար: Դա Ռուսաստանի ֆինանսական կառույցների հետ գործընկերային փոխհարաբերությունների հաստատումն է միջազգային ֆինանսական շուկաներում համատեղ աշխատանքի համար:

Բյուրոյի նյութերում նշվում է, որ սկզբունքորեն հնարավոր է հիշյալ միտումների ինչ-որ համադրում ինչպես իրար հետ, այնպես էլ այլ բաղադրիչների ներգրավմամբ (ֆինանսական խորհրդատվություն, աուդիտ, աղբանոցային գործառնություններ և այլն): Որպես դրա հավաստում բերվում են առավել բնորոշ օրինակներ:

«Սիբիբենկը» և **«Չեյզ Մանհեթն բենկը»** հայտնել են, որ մտադիր են Ռուսաստանի կենտրոնական բանկի արտոնագիր ստանալ և գործառնություններ սկսել Ռուսաստանի շուկայում:

Մոսկվայի «Իմոբերիալ» բանկը (ներառյալ կազմված է «Գազպրոմ» կոնցեռնի և կառավարության հետ) եռակողմ համաձայնագիր է ստորագրել Մորգան Գրենֆելի և արևմտյան աղահովագրական ընկերության հետ: Համաձայնագրի էությունն այն է, որ Մորգան Գրենֆելն օգտագործում է «Իմոբերիալի» հաճախորդների դեպոզիտային վայլուսային միջոցները տեսային գործառնությունների համար: «Իմոբերիալի» հիմնական հաճախորդները պետական խոշոր ձեռնարկություններ են, այդ թվում նաև հումք արտահանողներ:

«Էքսնս Բրոուկ» ընկերությունն ակտիվորեն աշխատում է Ռուսաստանում, կատարում մի շարք խոշոր նախագծերի գծով ֆինանսական խորհրդատուի դեր, ինչպես նաև խորհուրդներ տալիս և ուղեկցում արևմտյան որոշ կառույցների, որոնք հետաքրքրություն են ներկայացնում Ռուսաստանի շուկայի հանդեպ: Նրա խնդիրներից մեկը բացված անգլիական չորս հիմնադրամների բաժնետոմսերի պահանջարկի ուսումնասիրությունն է, որոնք հաստատված են արևելաեվրոպական ինստիտուցիոն ներդրողների շահերի համար, «Էդ օֆ ման գրուպ» ընկերության մասնակցությամբ: Նպատակը Արևելյան Եվրոպայից և Ռուսաստանից ֆինանսական ազատ դրամարների ներգրավումն է: Մոտավոր եկամտաբերությունը 20 տոկոս է:

Մոսկվայում սկսել է ակտիվորեն գործել հոլանդական **«ԳՄՄ ՏՐԱՍՏ ֆինանսիալ սերվիսես»** ընկերության բաժանմունքը: Նպատակն է Ռուսաստանից ներգրավել ազատ ֆինանսական ազատ դրամարներ: Մոտավոր եկամտաբերությունը 24 տոկոս է: Գովազդային նոանդուն արտավ է ծավալել:

Ամերիկյան **«Գոլդսմի բրոուց»** ընկերությունը (3 տարի գործում է Ռուսաստանում) ներկայացուցչությունների ցանց է ծավալում Ռուսաստանում և ԱՊՀ-ում: Մասնագիտանում է ֆինանսական խորհրդատվության մեջ: Գործակցում է Ռուսաստանի ունեցվածքի պետական կոմիտեի հետ:

«Ազգային ֆինանսական բյուրոյի» փորձագետները ընդգծում են, որ սա ոչ լրիվ ցանկն է արևմտյան ֆինանսական այն ընկերություններ, որոնք սկսում են գործել կամ արդեն ակտիվորեն գործում են Ռուսաստանում: Նրանց մեջ ամենամեծ թիվը կազմում են բանկերը, աղահովագրական ընկերությունները, խորհրդատվական և ֆինանսական ֆիրմաները:

Համադրելով ռուսաստանյան շուկայի դրական և բացասական կողմերը, պատրաստված նյութի հեղինակները նշում են ստորև բերվող հատկանշական առանձնահատկությունները:

1. Ֆինանսական շուկան բուռն կերպով զարգանում է, բայց դրա զարգացումը կասեցնում են մի շարք գործոններ, այդ թվում.

– Արդի ֆինանսական գաղափարների, ինչպես նաև դրանց իրագործման տեխնոլոգիաների բացակայությունը:

– Որակյալ մասնագետների պակասը:

2. Մրցակցությունը փաստորեն իսպառ բացակայում է:

3. Առկա են ինստիտուցիոն ներդրողների և «հանրության» ազատ կամ անարդյունավետորեն օգտագործվող ֆինանսական մեծ դրամարներ: Ռուսական մամուլում հրապարակված փորձագիտական գնահատականների համաձայն, «հանրության» ձեռքին գտնվող կանխիկ տարադրամի ծավալը (դոլլար, մարկ) գնահատվում է 10 միլիարդ ամերիկյան դոլլար:

4. Ռուսաստանի ֆոնդային շուկայում հայտնվում են արժեթղթեր, որոնք որոշակի հետաքրքրություն են ներկայացնում Արևմուտքի ներդրողների համար: Դրանցից են մասնավորապես պետական, ԳՈՒՄ առեստրի տան բաժնետոմսերը:

Ֆոնդային շուկայում առանձնակի դիրք է զբաղեցնում սեփականաշնորհման չեկը: Բյուրոյի տեղեկությունների համաձայն, միջնորդական որոշ ընկերություններ արևմտյան ֆիրմաների պատվերով ձեռք են բերել սեփականաշնորհման չեքերի խոշոր ծավալներ: Տեսության հեղինակների գնահատման համաձայն, հետաքրքրական են նաև արտադրական, հումք արդյունահանող և հումք արտահանող որոշ ընկերությունների, ինչպես նաև բանկերի ու պաղահովագրական ընկերությունների բաժնետոմսերը:

5. Արևմտյան ընկերությունների և բանկերի գործունեության վրա խիստ բացասաբար ազդող գործոններ բյուրոյի մասնագետները համարում են իրավական հիմքի բացակայությունը, քաղաքական ու տնտեսական անկայունությունը և մի շարք այլ գործոններ, որոնք կտրուկ մեծացնում են Ռուսաստանի շուկայում աշխատելու վտանգի աստիճանը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԲՐՈՆՆԵՍՏԱՍ

Լուրերի հոսք

Հարկերի հիմնական բեռը կկրեն հարուստ ամերիկացիները

**Իր առաջարկած տնտեսական ծրագրի աջակցությամբ հաբաթավերջին Կոնգրեսում կայանալիք քվեարկությունից առաջ Բրեյքֆասթի օրը հեռուստատեսությամբ ելույթ ունենալով, ԱՄՆ նախագահ Բիլ Քլինթոնը հայտարարեց, թե հարկերի առնվազն 80 տոկոս բարձրացման բեռն ընկնելու է այն ամերիկացիների ուսերին, որոնց եկամուտները կազմում են տարեկան ավելի քան 200 հազար դոլլար, և «միայն աննշան չափով»՝ մնացած ամերիկացիների ուսերին: Հարկերի նախատեսվող բարձրացման կողակցությամբ «աշխատավորական միջակ ընտանիքը» կվճարի «ամսական մինչև 3 դոլլար ավելի, իսկ մեկ գալոն բենզինի 4,3 սենթ բանկացման դեպքում՝ օրական հազիվ 10 սենթ»: «Ծրագիրը մշակելիս մենք ջանքեր էինք գործադրում, որպեսզի ապահովենք միջին խավի հարկերի հնարավորին չափ ցածր մակարդակը», ընդգծեց նախագահը: Միլիոնավոր ամերիկացիներին կոչ անելով դաշտպանել իր առաջադրած տնտեսական ծրագիրը, Քլինթոնը այն բնութագրեց որպես «արդարացի և հանգամանալից»: Նախագահը հայտարարեց, որ իր տնտեսական ծրագիրը, որն Ամերիկայի համար «ամենաանհետաձգելի գերակայությունն է», նախատեսում է հինգ տարում դաշնակցային բյուջեի պակասորդը մոտավորապես 500 միլիարդ դոլլարով կրճատել «ավելի շատ ծախսերի կրճատման, քան հարկերի բարձրացման հաշվին»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԲՐՈՆՆԵՍՏԱՍ

Լիտվայի արտգործնախարարը գաղտնիքներ չի հայտնել

Լիտվայի արտգործնախարար Պովիլաս Գիլիսը հերքեց այն մեղադրանքները, թե ինքը «պետական գաղտնիք է հայտնել», օգոստոսի 2-ին Մոսկվա ուղարկելով Լիտվայից ռուսական զորքերի դուրսբերման համաձայնագրի 12-րդ հոդվածի աշխատանային տարբերակները: Երեքշաբթի օրը Ռուսաստանի հետ վարվող բանակցություններում Լիտվայի պատվիրակության ղեկավար Վիրգիլիուս Բուլովասը բացասական գնահատական էր տվել նախարարի արարքին, իսկ պատվիրակության մեկ ուրիշ անդամ Ռոմուալդաս Օգոյասը նախարարին մեղադրել էր այն բանում, որ նա «պետական գաղտնիք է հայտնել և ձախողել բանակցությունները»: Չորեքշաբթի օրը Վիլնյուսում մամուլի ասուլիսում ելույթ ունենալով, Պ. Գիլիսն ասաց, որ ինքը նախագծերը մշակված կերպով է ուղարկել: Նրա խոսքերով, փաստաթղթերը պետք է ուղարկվեին նախագահ Բրազաուսկասին, որն այդ օրը դեռ գտնվում է արձակուրդում: Նախագահ Բրազաուսկասը նույն մամուլի ասուլիսում անհամաձայնություն հայտնեց Պ. Գիլիսին հասցեագրված կտրական մեղադրանքների առնչությամբ: «Չպետք է դատավորի կեցվածք ընդունել», նշեց նախագահը: ԻՏ

Սպանություն Մոսկվայի մետրոպոլիտենում

Մոսկվայի մետրոպոլիտենի պահպանության ներքին գործոց վարչությունը բանանանաձին օգնություն է խնդրում այն ուղեւորներից, որոնք ականատես են եղել օգոստոսի 2-ին, մոտավորապես ժամը 19-ն անց 40 րոպեին «Տագանսկայա» կայարանից դեպի «Պրոլետարսկայա» ընթացող շարժակազմում կատարված սպանությանը: Հանցագործությունը տեղի է ունեցել ուղեւորների աչքի առաջ, սակայն հանցագործին հաջողվել է փախչել եւ մինչեւ օրս միլիցիան չունի նրա տեսքի տվյալները: Անհայտ մարդասպանի զոհն է դարձել 1962 թ. ծնված մի բանվոր, որը երկու երեխայի հայր է: Առանց ակնհայտ պատճառի մոտ 25-30 տարեկան մարդասպանը սուր գործիքով մահացու հարված է հասցրել նրա սրտին: «Պրոլետարսկայա» կամ «Վոլգոգրադսկի պրոսպեկտ» կայարանում նա անհետացել է: Միլիցիայում երկյուղներ ունեն, թե հանցագործը կարող է նոր հանցագործություն կատարել: ԻՏ

Մոսկվա

Թանկարժեք իրերը կմնան Ռուսաստանին

Ռուսաստանից Եվրոպական միավորման երկրներից մեկը կտարվեն մոտ 100 միլիոն արժողությամբ բանկարժեք իրեր: Այդ մասին հուլիսի 31-ին համաձայնագիր ստորագրեցին պետական ինվեստիցիոն կորպորացիայի նախագահ Յուրի Պետրովը և ներդրումների երաշխիքների եվրոպական գործակալության նախագահ Ռոբերտ Լայլը, ասվում է «Իզվեստիա» թերթի վերջին բողարկման մեջ:

Ռուսաստանից դուրս բերվող ազգային հարստությունը նախնական մոտավոր կդառնա ներդրումներ խաղախական վտանգներից աղահովագրող ռուսաստանյան ընկերության կանոնադրական ֆոնդում: Յուրի Պետրովի խոսքերով, հիմնվող աղահովագրական ընկերության կանոնադրական կապիտալը աղագայում կկազմի առնվազն 1 միլիարդ դոլլար: Այդ պետական արժեքներն արտասահման են տարվում ոչ թե վաճառքի համար, այլ որպես գրավական և մնում են Ռուսաստանի սեփականությունը: Արտասահմանում գրանցվելիք ընկերությունը ստեղծվում է 100 տոկոսանոց հայրենական կապիտալով: Կարեւորագույն որոշումները կընդունվեն Մոսկվայում, անձնակազմը եվրոպական գործակալության մասնագետների հետ մեկտեղ կկազմեն ռուսաստանցի ֆինանսիստները:

Ռուսական կողմի, գնահատման համաձայն, օրենսդրության, հարկային քաղաքականության փոփոխություններից և քաղաքական մյուս վտանգներից վարկերի աղահովագրական պատասխանատվությունը թույլ կտա ներգրավել դոլլարային ներդրումներ, որոնք առնվազն 3-4 անգամ կգերազանցեն գրավականի գումարը: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ ԲՐՈՆՆԵՍՏԱՍ

Եվրոպա

Դրամական շուկան վերադրեց ցնցումները

Ֆրանսիան և Գերմանիան հաստատեցին վալյուտային բնագավառում իրենց քաղաքականության նոր տարբերությունների ընդհանրությունը օգոստոսի 4-ին կայացած Ֆրանս-գերմանական տնտեսական ու ֆինանսական խորհրդի նիստում, որին մասնակցում էին երկու երկրների էկոնոմիկայի, ֆինանսների նախարարները և կենտրոնական բանկերի կառավարիչները, ինչպես հաղորդել էին՝ հոկտեմբերի: Արևմտյան Եվրոպայում մոլեգնած վալյուտային աննախադեպ փոթորկից և Բրյուսելում Եվրոպայի վալյուտային համակարգի կարգավորման նոր կանոնների ընդունումից հետո ֆինանսական քաղաքականության հարցերը գտնվում էին Փարիզի հանդիպման ուշադրության կենտրոնում:

Դրանցից մեկը ամենամեծ թիվը կազմում են բանկերը, աղահովագրական ընկերությունները, խորհրդատվական և ֆինանսական ֆիրմաները:

Համադրելով ռուսաստանյան շուկայի դրական և բացասական կողմերը, պատրաստված նյութի հեղինակները նշում են ստորև բերվող հատկանշական առանձնահատկությունները:

1. Ֆինանսական շուկան բուռն կերպով զարգանում է, բայց դրա զարգացումը կասեցնում են մի շարք գործոններ, այդ թվում.

– Արդի ֆինանսական գաղա-

Նա:

«Որոշ նշաններ վկայում են, որ ալիքի ցածրակետը հաղթահարված է, հայտարարեց Ֆրանսիայի էկոնոմիկայի նախարար Էդմոն Ալֆանդերին: Արդեն վաստակագույնը մնացել է հետեւում»:

Չորեքշաբթի եվրոպական կենտրոնական դրամատները վերահաստատեցին իրենց գերակայությունը դրամական առեւտրով զբաղվողների նկատմամբ: Ֆրանսիա-Գերմանիա հիշյալ հանդիպումից հետո ավելի տկար դրամանիշերը սկսեցին վերագտնել իրենց բնական հարաբերությունը գերմանական մարկի նկատմամբ: Մյուս կողմից, նկատի ունենալով դրամանշային սակարանների «անհետաքրքրությունը», առեւտուր անողների ուշադրությունը կենտրոնացավ աղրանքահումքային բորսաների վրա: ■

Վաշինգտոն

ԱՄՆ-ը աղառազինությունների վաճառքի առաջատար

ԱՄՆ Կոնգրեսի հետազոտական ծառայության զեկուցման մեջ, որը քննարկման է ուղարկվել երկրի օրենսդրական բարձրագույն մարմնին, նշվում է, որ եթե 1991 թվականին նախկին ԽՍՀՄ-ից արտահանված աղառազինությունը գնահատվել էր 5,9 միլիարդ դոլլար, ապա հաջորդ տարի այդ ցուցանիշը հասավ 2,3 միլիարդ դոլլարի: Զենքի առեւտրի կրճատման թափով Ռուսաստանը կրկին հայտնվեց «առջեւում»: Դա ունի ինչպես օբյեկտիվ, այնպես էլ սուբյեկտիվ պատճառներ: Այն պայմաններում, երբ Ռուսաստանը կամա թե ակամա կրճատում էր իր ռազմական արտահանումը, նրա արեւմտյան գործընկերները օգտվեցին զենքի համաշխարհային շուկայում իրենց համար բարենպաստ իրավիճակից: Դեն նետելով բարոյական բոլոր նկատառումները, նրանք ոչ միայն ամրացրին իրենց դիրքերը նախկին շուկաներում, այլեւ ձեռք բերեցին նորերը:

Հատկապես առաջադիմեց Ֆրանսիան, որը զենք արտահանողների ցուցակում դուրս եկավ երկրորդ տեղը: Անցյալ տարի նա յուրացրեց իր ռազմական արտադրանքը 3,8 միլիարդ դոլլարի, որը մեկ միլիարդով ավել է, քան 1991 թվականին: Երրորդ աստիճանին բարձրացավ Անգլիան, որը նույնպես ավելացրեց ռազմական վաճառքի ծավալը մինչեւ 2,4 միլիարդ դոլլարի: Անշուշտ, զենքի վաճառականների միջավայրում առաջնությունն արդեն երրորդ տարին է, ինչ վստահորեն պահում են Միացյալ Նահանգները: 1992 թվականին նրանք վաճառեցին 13,6 միլիարդ դոլլարի զենք:

Ինչ վերաբերում է զենքի շուկայի հեռանկարներին, ապա այդպիսի շարունակում է մնալ Մերձավոր Արեւելքը, իսկ ամենախոշոր գնորդը հանդիսանում է Սաուդյան Արաբիան: 1989 թվականից մինչեւ 1991 թվականն ընկած ժամանակաշրջանում բագավորությունը ձեռք է բերել 35,9 միլիարդ դոլլարի զենք, որը կազմում է «երրորդ աշխարհին» վաճառված բոլոր աղառազինությունների մոտ 30 տոկոսը: ■

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

Ելցին-Կրավչուկ հանդիպումը օգոստոսի 10-12-ին

Ինչպես հաղորդեց Ուկրաինայի ռազմածովային ուժերի հրամանատար ծովակալ Բորիս Կոժինը, Ելցինի եւ Կրավչուկի կայանալիք հանդիպման ժամանակ քննարկվելու է Սեւծովյան նավատորմի հիմքի վրա երկու երկրների միացյալ նավատորմ ստեղծելու հնարավորությունը մեկ ընդհանուր հրամանատարությամբ: Նա հաղորդել է, որ առայժմ տեղյակ չէ հանդիպման ժամկետներից: Հանդիպումը կայանալու է օգոստոսի 10-12-ը, Դնիպի հարավային ափին: ՌՖ

Օլեգ Լոբովը համագործակցության կոչ է անում ամերիկացիներին

Ռուսաստանի կառավարության ղեկավարի առաջին տեղակալ, էկոնոմիկայի նախարար Օլեգ Լոբովը չորեքշաբթի օրը Մոսկվայում ընդունեց Կոլորադոյի նահանգապետ Ռոյ Ռոմերին, որը վերջերս Մոսկվայում ներկայացուցչություն բացած ԱՄՆ-ի նահանգապետերի ազգային ընկերակցության նախագահն է: Փոխվարչապետի մամուլի քարտուղարի հաղորդման համաձայն, Լոբովը ընկերակցության վարչությանն առաջարկել է ամերիկացի նահանգապետներին ծանոթացնել նախ եւ առաջ Ռուսաստանի տնտեսական բարեփոխումների ծրագրին: Նա ընկերակցությանն առաջարկել է մասնակցել մոտ ժամանակներս Ռուսաստանի մի շարք կարեւոր կենտրոններում անցկացվելիք տնտեսագիտական խորհրդաժողովներին: Դրանցում քննարկվելու են տասնյակ խոշոր նախագծեր, որոնք կիսաֆրֆրեն ծեռնարկատերերին: ՌՖ

Ընդհատումը չի արացոլում Մոսկվայի դիրքորոշումը

Ինչպես հայտնի դարձավ Ռուսաստանի ԱԳՆ-ին մերձավոր լավատեղյակ աղբյուրներից, զորքերի դուրսբերումն ընդհատելու մասին Լեհաստանում ռուսական զորքերի օպերատիվ խմբի հրամանատար գեներալ-մայոր Լեոնիդ Կովալյովի հայտարարությունը չի արացոլում Մոսկվայի պաշտոնական դիրքորոշումը: Աղբյուրներից մեկի խոսքերով, չոքեմ է դրամատիկ ներկայացնել այն իրավիճակը, որի հիմքում ընկած են ոչ թե ռազմաստրատեգիական, այլ առաջին հերթին կազմակերպական դժվարություններ: Դրանցից է Լեհաստանի տարածքում ռուսական զինվորական ներկայացուցչության տեղաբաշխման վերաբերյալ ռուս եւ լեհ զինվորականների հանձնաժողովի բացակայությունը: Ներկայացուցչությունը կոչված է վերահսկելու Գերմանիայից դուրս բերվող ռուսական զորքերի արեւմտյան խմբի զորամասերի անցումը Լեհաստանի տարածքով: «Կարելի է հասկանալ ռուսաստանցի զինվորականներին, բայց անկարելի է չխոստովանել, որ գեներալ-մայոր Կովալյովի հայտարարությունը կարող է զայրացնել լեհական կողմին», ասաց նույն աղբյուրը: ՌՖ

Մոսկվան կմեղմացնի զորքերի սառեցման հետեւանքները

Ռուսաստանը պատրաստ է ճնշելու առնել Հնդկաստանին տիեզերական տեխնոլոգիաների մատակարարման զորքերի «սառեցման» բացասական հետեւանքների նվազեցման բոլոր հնարավոր տարբերակները: Օրինակ, Մոսկվան պատրաստ կլինեք Հնդկաստանին մատակարարել առանց պատրաստ կրիոգենային բլոկները: Այդ մասին հայտարարեց Ռուսաստանի արտգործնախարարության բարձրաստիճան ներկայացուցիչներից մեկը: Փորձագետը նշեց, որ այն պահին, երբ Մոսկվան ընդառաջեց ԱՄՆ-ի ցանկությանը (որի կարծիքով պայմանագիրը խախտում էր հրթիռային տեխնոլոգիաների վերահսկման սեժիմը) եւ որոշեց սառեցնել Հնդկաստանի հետ կնքված պայմանագիրը, այն արդեն կատարված էր երեք հառորդով: «Հնդիկները պնդում են, թե արդեն իրենց հանձնված տեխնոլոգիաներն օգտագործելով, կարող են արձակել իրենց տիեզերական արարատները: Ճիշտ է, դրա համար կպահանջվի որոշ ժամանակ», ասաց նա: ՌՖ

Մշակույթ

Շարունակվող համագործակցություն

Վերջերս մոտ երկու ամիս տեւած ամերիկյան այցելությունից հայրենիք վերադարձան ճանաչված արվեստագետներ, երգիչ Պատրիկ Պողոսյանը եւ կոմպոզիտոր, դաշնակահար Կոնստանտին Պետրոսյանը: Նրանք այդ երկրում էին գտնվում Բոստոնում գործող «Երեւան» երգչախմբային ընկերակցության հրավերով: Վերջինս լայն եւ արդյունավետ գործունեություն է ծավալել, հայ երգն օտար ափերում տարածելու եւ դրա միջոցով հայկական ոգին վառ պահելու ուղղությամբ: Պատահական չէր, որ նույն ընկերության երգչախմբի Բելմոնտում մայիսի 23-ին տեղի ունեցած համերգի հայտագրին որպես-նշանաբան ընտրված էին հետեւյալ խոսքերը. «Ուր որ հայրենի երգեր կլսվին, հոն հայրենիքը ողջ է»: Այս ընկերակցությունն ստեղծվել է 1966 թ. եւ գոյություն ունի արդեն 27 տարի: Բացի երկսեռ երգչախմբից, այն իր կազմում ունի նաեւ արհեստավարժ երաժիշտներից բաղկացած նվագախումբ: Ընկերակցության հիմնադիրն ու անփոփոխ ղեկավարն է հայր Օգական Մինասյանը՝ հայ երգով խանդավառ եւ ազգային արվեստով ապրող երաժշտական-հասարակական անձնվեր մի գործիչ, որն իր կյանքի իմաստը տեսնում է այդ երգչախմբի միջոցով հայ երգը տարածելու եւ բարձրաձայն հնչեցնելու մեջ: Նա ստացել է հիմնավոր կրոնագիտական եւ երաժշտական կրթություն Բոստոնի, ապա Լոնդոնի համալսարաններում: Մի քանի գրքույկներ ունի՝ նվիրված հայոց եկեղեցու, հայ երաժշտարվեստի պատմության տարբեր հարցերին: Ներկայումս գրում է «Հայաստանի երաժշտության պատմություն» հատոր եւ խմբագրում «Հայաստանի կոմպոզիտորներն ու երաժշտագետները» աշխատությունը, որը լույս է տեսնելու ԱՄՆ-ում երկու լեզուներով՝ հայերեն ու անգլերեն: Հիմնական աշխատանքը, սակայն, իր հոգեզավակ «Երեւան» երգչախմբի հետ է, որը բաղկացած է 60 անդամներից: Ծանոթանում եմ դրա կազմին եւ հետաքրքրությամբ իմանում, որ նրանում բավական թիվ են կազմում օտարազգի երգիչ-երգչուհիները: Նրանք բացառապես հայերեն են երգում: Արդեն 12 տարի է, որ երգչախմբին հմտորեն նվագակցում է ամերիկյան երաժշտական շրջանակներում լայնորեն հայտնի դաշնակահարուհի Վալերիա Բեկերը: Հետաքրքիր է, սփյուռքի պայմաններում նման կազմով երգչախումբ պահելը, ավելին՝ տարիներ շարունակ գեղարվեստական դաստաբ մակարդակ ապահովելը: Դա, ինչ խոսք, արվում է ի գին մեծ զոհողությունների եւ գործի հանդեպ անմնացորդ նվիրումի:

Մայիսի 23-ի համերգի առիթով հրատարակված ֆեթ հայտագրից տեղեկանում ենք կատարված երգերի մասին, որոնց մշակումները մեծամասամբ կատարել է Կոնստանտին Պետրոսյանը: Հնչել են եւ ժողովրդական երգեր, եւ ժամանակակից հայ կոմպոզիտորների (Համբարձում Բերբերյան, Էդգար Հովհաննիսյան, Վլադիմեն Բալյան, Մանվել Բեգլարյան, Արմեն Մանդալակոնյան, Գեղունի Չիչյան, Կոնստանտին Պետրոսյան, ուրիշներ) ստեղծագործություններ: Այդ օրն առաջին անգամ Ամերիկայում հնչել է նաեւ Արցախի օրհներգը (հեղինակ՝ Արմեն Նասիբյան) եւ արցախցի մի քանի կոմպոզիտորների երգեր: Համերգը միաժամանակ նվիրված է եղել երեք հոբելյանների՝ նախ, «Երեւան» ընկերակցության հիմնադրման 27-ամյակին, ապա Արցախի գոյամարտի 5-րդ եւ Արամ Խաչատրյանի ծննդյան 90-ամյակներին: Բնականաբար այն ներառել է նաեւ մեծանուն հայ կոմպոզիտորի շատ երկեր եւ «Սուսերով դարը» դարձյալ Կ. Պետրոսյանի գործիքավորմամբ: Վերջինս մեծ ջանքեր էր թափել այդ հաշվետու համերգը կազմակերպելու եւ բարձր մակարդակով անցկացնելու ուղղությամբ: Մասնավորապես նրա ստեղծագործություններից առաջին անգամ հնչել է «Տիրամորը» նոր երգը Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնի դիվանապետ Ներսես արք. Պոզապալյանի խոսքերով: Նա եւս ներկա է եղել համերգին եւ իր ողջույնի խոսքում հայր Օգականի գործունեության մասին հետեւյալն է ասել. «Օգական վարդապետն իր անհուն հավատով կարողացավ հաղթել հուսահատությանն ու աննման նվիրումով երգն ու երաժշտությունը փրկության միջոց դարձրեց ոչ միայն իր համար, այլեւ իր հետեւորդների եւ ունկնդիրների»:

Այս համերգի եւ ընդհանրապես այցելության մասին լրացուցիչ մանրամասներ իմանալու համար խմբագրությունն հրավիրեցինք կոմպոզիտոր Կոնստանտին Պետրոսյանին: Պարզվում է, որ «Երեւան» երգչախմբային ընկերակցության հետ իր ստեղծագործական համագործակցությունն սկսվել է չորս տարի առաջ: Այդ ընթացքում նա կարելվոյն չափ ձգտում է օգնել ամերիկահայ երգչախմբին, դրա երգացանկի հարստացմանը, մշակում եւ փոխադրում է երգեր հատուկ այդ խմբի համար: Այս տարի արդեն չորրորդ անգամ էր Պատրիկ Պողոսյանի հետ այցելում ԱՄՆ: «Պատրիկ Պողոսյանը սիրված երգիչ է սփյուռքահայ շրջանակներում, դասմում է Կ. Պետրոսյանը: Նրա հետ մասնակցեցինք նաեւ Նյու Յորքի հայոց Ս. Վարդան եկեղեցու 25-ամյակին նվիրված հանդիսություններին, եղան Վաշինգտոնում, Վիրջինիա նահանգի Ռիչմոնդ քաղաքում, Տեթրոյտում, Հյուստոնում եւ Դալլասում: Ամենուր նրանք հայ երգի երեկոներ են կազմակերպել, ներկայացրել մեր երգարվեստի լավագույն նմուշներ, հայրենասիրական եւ ժամանակակից երգեր: «Երգերը էլան շարունակելու համագործակցությունը հայր Օգականի ղեկավարած խմբի հետ, շարունակում է հայրենի արվեստագետը: Առաջիկայում դաստրասվում է հոբ. հատագիր, որը կներկայացվի Սուրբ Ծննդյան տոներին եւ նվիրված կլինի Մեծ երկրաշարժի 5-ամյա տարելիցին»:

Բացի դուս հասերգային գործունեությունից, Կ. Պետրոսյանը, որպես Հայաստանի Հանրապետության խաղաղության հիմնադրամի «Մշակույթ» ծրագրի ղեկավար, ունեցել է բազմաթիվ հանդիպումներ ամերիկահայ համայնքի կրոնական, երաժշտական շրջանների նշանավոր ներկայացուցիչների հետ՝ փորձելով կազմակերպել հայաստանյան արվեստագետների նյութական, եւ ոչ միայն նյութական, աջակցության գործը: Այս հարցին, ելնելով դրա հույժ կարեւորությունից, նոյտակահարմար գտանք անդրադառնալ առաջիկայում առանձին հոդվածով:

ԼԵՎՈՆ ԼԱՇԿՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ԷԼԻՆԱ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՉԵՄՊԻՈՆՈՒՀԻ

Սլովակիայի մայրաքաղաք Բրատիսլավայում ավարտվեցին տարբեր տարիքային խմբերի աղջիկների եւ տղաների շախմատի աշխարհի առաջնությունները: Մեր հանրապետությունն այդ մրցումներում ներկայացված էր ութ մասնակիցներով: Ինչպես եւ անցյալ տարի Դոյչսբուրգում տեղի ունեցած աշխարհի մինչեւ 14 տարեկան աղջիկների առաջնությունում, այնպես էլ այս անգամ երեւանցի դպրոցական էլինա Դանիելյանը, որի 15-ամյակը լրանում է օգոստոսի 16-ին, գերազանց հանդես եկավ եւ ժամանակից շուտ նվաճեց աշխարհի չեմպիոնուհու կոչումը: Էլինան այս անգամ հաջողության հասավ մինչեւ 16 տարեկան շախմատիստուհիների մրցաշարում: Շվեյցարական մրցակարգով առաջնությունում Դանիելյանը 11 հնարավորից վաստակեց 10 միավոր, որը թե տղաների, թե աղջիկների բոլոր տարիքային խմբերի համար լավագույն ցուցանիշն է: Էլինան զգալիորեն առաջ անցավ 2-րդ մրցանակակիրից: Առաջնությունում նրա գլխավոր մրցակիցներից մեկը Վրաստանի ներկայացուցիչ Սայա Լոմիաշվիլին է, որին ուղեկցում էին միանգամից երկու փորձառու մարզիչներ, նույն թվում եւ Կարպովի հետ մրցամարտերում կասպարովի նախկին մարտավարը, հանրահայտ տեսաբան Ալեքսանդր Նիկիտինը: Լոմիաշվիլու հետ էլինան հանդիպեց 4-րդ տուրում: Երկուսն էլ առաջատարներ էին: Դանիելյանը վերելով անցկացրեց այդ անչափ կարեւոր հանդիպումը: Ինչպես նշում է աշխարհի կրկնակի չեմպիոնուհու մշտական մարզիչ, ՀՀ լուսավորության նախարարության շախմատի դպրոցի տնօրեն, սպորտի վարպետ Հովիկ Խալիկյանը, «Ութ անընդմեջ հաղթանակից հետո որոշվեց խաղալ բացարձակ արդյունքի համար, քանի որ եզրափակիչ երեք տուրից առաջ էլինան երկու միավորով առաջ էր անցել մոտակա մրցակցից: Սակայն 9-րդ տուրում Հունգարիայի ներկայացուցչի հետ մրցավեճում նրան սկզբնախաղային անակնկալ էր սպասում: Այդ միակ անհաջողությունն ամենեւին չանդրադարձավ էլինա Դանիելյանի մարտական տրամադրության վրա»:

Որպես աշխարհի կրկնակի չեմպիոնուհի էլինա Դանիելյանն արդեն հրավիրվել է մասնակցելու Հոլանդիայի Գրոնինգեն քաղաքում կայանալիք տղամարդկանց միջազգային մրցաշարին, որտեղ սպասվում է նաեւ գրոսմայստերների մասնակցություն: Սակայն մարզիչը գտնում է, որ ավելի կարեւոր է մինչեւ 20 տարեկան աղջիկների աշխարհի առաջնությունը, որը նոյեմբերին պետք է կայանա Հնդկաստանում:

Ահա Բրատիսլավայում տեղի ունեցած տարբեր տարիքային խմբերի մեր բոլոր մասնակիցների արդյունքները.

Աղջիկներ

16 տարեկաններ
էլինա Դանիելյան 10 միավոր 11 հնարավորից, Արուսյակ Գրիգորյան 5,5 (11)
14 տարեկաններ
Լիլիթ Հլղաթյան 4 (11)

Տղաներ

18 տարեկաններ
Լեւոն Ալթունյան 6,5 (11)
16 տարեկաններ
Կարեն Մարյան 6 (11)
14 տարեկաններ
Անդրեյ Մաշիկոզյան 6,5 (11)
12 տարեկաններ
Լեւոն Արոյան 6,5 (11)
10 տարեկաններ
Վարուժան Հակոբյան 7 (11)

Մրցանակակիր դառնալու լավ հնարավորություն ուներ Լեւոն Արոյանը, որը սակայն վերջին երկու տուրերում անհաջողության մատնվեց: Վարուժան Հակոբյանը գրավեց 8-րդ տեղը: Հարկ է նշել Վրաստանի ներկայացուցիչ, մեր հայրենակից Սերգեյ Մովսիսյանի հաջող ելույթը 16 տարեկանների մրցաշարում, որը եթե եզրափակիչ տուրում նույնիսկ ոչ-ոքի խաղար Վիեթնամի ներկայացուցչի հետ, դառնում էր աշխարհի չեմպիոն: Սակայն նոյասավոր դիրքում վիրոյում թույլ տվեց, ցավալի պարտություն կրեց եւ 8 միավորով բաժանեց 2-4-րդ տեղերը: Սերգեյ Մովսիսյանը մինչեւ վերջին ժամանակներս պարապում էր մեր մարզիչներից մեկի Վրեժ Օդյանի մոտ: ■

Մերոնք դժվար թե մասնակցեն

Օգոստոսի 14-ին Շտուտգարտում (ԳԴՀ) մեկնարկելու է թեթեւ atլետիկայի աշխարհի ամառային առաջնությունը: Այդ տեսակետից առանձնահատուկ էր Ցյուրիխում տեղի ունեցած միջազգային խոշոր մրցաշարը, որին մասնակցում էին սպորտի թագուհու գրեթե բոլոր գերաստղերը:

Հատկապես հսկայական հետաքրքրություն էր առաջացնում 100 մ արագավազքի մրցաշարը, որին մասնակցում էին աշխարհի ռեկորդակիր, օլիմպիական խաղերի բազմակի չեմպիոն ամերիկացի Կառլ Լյուիսը, բարսելոնյան օլիմպիադայի չեմպիոն Միմֆորդ Քրիսթին (Անգլիա), ամերիկացի հանրահայտ արագավազորդ Լերոյ Բարելը եւ ուրիշներ: Բոլորովին վերջերս Քրիսթին Անգլիայում տեղի ունեցած եւ հսկայական հետաքրքրություն առաջացրած մրցավազքում հաղթեց Կառլ Լյուիսին: Այս անգամ էլ նա առավելության հասավ աշխարհի բազմակի չեմպիոնի նկատմամբ, սակայն առաջին տեղը գրավեց Լերոյ Բարելը, որը ցույց տվեց 10,02 վրկ. արդյունք: Քրիսթին նրան զիջեց ընդամենը 0,01 վրկ., Բրաունը՝ 0,03 վրկ իսկ Լյուիսը՝ 0,05 վրկ: Շտուտգարտում ինչ խոսք շատ հետաքրքիր կլինի նրանց հերթական մրցավեճը: Պակաս ուշագրավ չէր կանանց 100 մ արագավազքի մրցաշարը: Առաջին տեղը գրավեց 33-ամյա Մերլին Օտտին (Յամայկա), որը ցույց տվեց 10,93 վրկ., 0,05 վրկ. նրան զիջեց 200 մ վազքաստարածության օլիմպիական չեմպիոնուհի Գվին Տորենսը (ԱՄՆ), իսկ երրորդ տեղը բաժին հասավ 100 մ արագավազքի օլիմպիական չեմպիոնուհի Գայլ Դիվերսին (ԱՄՆ), որը ցույց տվեց ուղիղ 11 վրկ: Մոսկվացի հանրահայտ արագավազորդուհի Իրինա Պրիվալովան չորրորդն էր (11,12 վրկ.):

Շողաքաշկում էլ ուժեղագույնը ամենահիսդոսակիրն էր աշխարհի ռեկորդակիր Սերգեյ Բուբկան (Ուկրաինա), որը ցույց տվեց 590 սմ արդյունք: Նրան 10 սմ զիջեց Սեուլի օլիմպիադայի մրցանակակիր Գրիգորի Եգորովը (Ղազախստան): Ռոդիոն Գասաուլինը (Պետերբուրգ) 570 սմով գրավեց երրորդ տեղը: Կանանց հեռաքաշկում հաղթեց օլիմպիական չեմպիոնուհի Հայկե Դրեխսլերը (ԳԴՀ, 721 սմ): Մյուս մասնակիցները զգալիորեն հետ մնացին Դրեխսլերից: Մրցակցությունից դուրս էր նաեւ հեռաքաշկի աշխարհի ռեկորդակիր Մայք Պաուերը (ԱՄՆ), որը ցույց տվեց 843 սմ արդյունք: Մի քանի օր առաջ Պաուերը Իսպանիայի Սալամանկա քաղաքում ցույց էր տվել 870 սմ արդյունք, որը լավագույն ցուցանիշն է 1993 թ. մրցաշրջանում եւ վկայում է, որ Պաուերը գտնվում է գերազանց մարզավիճակում: Կանանց բարձրաքաշկում 200 սմ արդյունքով հաղթեց աշխարհի ռեկորդակրուհի Ստեֆկա Կոստադինովան (Բուլղարիա):

Ցավոք, դժվար թե Հայաստանի հավաքականը կարողանա մասնակցել աշխարհի առաջնությանը:

1961-92 թթ. թղթադրամների շրջանառությունից հանելու Ռուսաստանի կենտրոնական բանկի որոշումը շատ մեծ հարված եղավ նաեւ սպորտի թագուհու մեր ներկայացուցիչներին: Հենց այդ պատճառով ՀՀ երիտասարդական հավաքականը չկարողացավ մեկնել Իսպանիայի Սան-Սեբաստիան քաղաք, մասնակցելու եվրոպայի երիտասարդական առաջնությանը, չունենալով 5 մլն ռուբլու նոր թղթադրամներ, իսկ ՀՀ գլխավոր հավաքականի Շտուտգարտ մեկնելու համար անհրաժեշտ է 13 մլն ռուբլի:

Բաժինը վարում է ՍՊՈՐՏ ԲԱՐԴԱՍԱՐԻ

YANA

ՅԱՆԱ ՍՊԸ
ЯНА ООО
YANA Co LTD

Հասցեն Չարենցի 1 «Արմոտենախագիծ» ինստիտուտի շենքում
Հեռախոս 57 51 86

Ֆիրման առաջարկում է

հրապուրիչ եւ էկզոտիկ ավիաուղիներ արտասահմանյան երկրներ, ինչպես նաեւ վիզաների եւ անձնագրերի ձեւակերպում Արգենտինա, Բրազիլիա, Շվեյցարիա մեկնելու համար:

Սիրիա
(Հալեպ) 7 օր՝ ամեն շաբաթ.
Եգիպտոս, Հունաստան, ԱՄՆ *(Մայամի),*
Իսպանիա, Արաբական Միացյալ Էմիրություններ, Սինգապուր, Կուբա, Կիպրոս, Բրազիլիա
Գերմանիա
(մեքենաներ գնելու համար),
Բուլղարիա, Հնդկաստան, Իտալիա, Ֆրանսիա, Թաիլանդ, Արգենտինա.

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԾԵՐ

NORINVEST

Դուք ունեք դրամ, որը օգտագործելու եք վա՞ղը

Դրա՞մ եք կուտակում խոշոր գնում կատարելու համար, կամ պատրաստվո՞ւմ եք աշխատավարձի մի մասը ծախսել ամսվա վերջին:
Ներդրե՛ք այդ գումարը
ՆՈՐԻՆՎԵՍՏ
ինվեստիցիոն ֆինանսային ընկերությունում, եւ ամեն նոր օրը Ձեզ կբերի որոշակի եկամուտ:
ՆՈՐԻՆՎԵՍՏԸ
պատրաստ է ընդունել եռամսյա ավանդներ, տալով ցանկացած օր եւ ստանալու հնարավորություն:
Այցելե՛ք մեզ Երեւան, Աբովյան 14 հասցեով (նախկին «Երեւան» խյուրանոց), 2-րդ հարկ, 100 սենյակ եւ մենք Ձեզ սիրով կծանոթացնենք մեր նոր նախագծի մանրամասնություններին:
Հեռ. 56 19 31:

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ՏՈՒՐԻԶՄԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Արտասահմանյան եւ ներքին տուրիզմի վարչությունը հրավիրում է
բոլոր ցանկացողներին հաճելի ճանապարհորդության
ԵՐԵՎԱՆ-ՊԼՈՎԴԻՎ-ԵՐԵՎԱՆ
ուղիղ չվերթով օգոստոսի 13-ին, 27-ին եւ յուրաքանչյուր 14 օրը մեկ:
Գները մատչելի են:

Ձեզ սպասում է ոչ միայն հաճելի հանգիստ, այլեւ կարող եք գնումներ կատարել Պլովդիվի առաջնակարգ խանութներից:

Ցանկացողները կարող են դիմել «Երեբունի» հյուրանոց, 3-րդ հարկ, սենյակներ 22, 27, 28
Հեռախոսներ՝ 56-06-35, 58-06-69, 58-76-26

LES NOUVEAUX ESPACES
représenté à Yerevan par l'Agence:
KAMAR

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ՈՒՂԵՐԹ
Երեւան-Մարսել-Երեւան

Օգոստոսի 17-ին եւ 31-ին
Սեպտեմբերի 14-ին, 21-ին եւ 28-ին

- **Մատչելի գներ**
- **Բարձրակարգ սպասարկում**
- **40 կգ ուղեբեռի անվճար փոխադրում**

Երեւան, Արշակունյաց 2 1103
✆ 52-68-21, 53-86-84

ՄԱՐԶԱՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՏՈՆԱՀԱՆԴԵՍ «ՀՐԱԶԴԱՆ» ՄԱՐԶԱԴԱՇՏՈՒՄ

«ԱՐԱՐԱՏ-73» ընկերությունը հրավիրում է բոլոր մարզասերներին օգոստոսի 7-ին, ժամը 17-ին ներկա գտնվելու անվանի մարզիկ, «ԱՐԱՐԱՏ-73» լեգենդար թիմի ֆուտբոլիստ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԿՈՎԱԼԵՆԿՈՅԻ

ծննդյան 50-ամյակին նվիրված մարզամշակութային տոնին:

Ծաստերականացված հանդեսին մասնակցում են անվանի մարզիկներ, արվեստի վարպետներ, համերգախմբեր, Վրաստանի Հանրապետության ֆուտբոլի վետերանների հավաքականը:

Տոնից առաջ կազմակերպված մեծ տոնավաճառում Ձեզ սպասում են բազմաթիվ անակնկալներ:

Տոնահանդեսը կկայանա «ՀՐԱԶԴԱՆ» կենտրոնական մարզադաշտում:

«ԱՐԱՐԱՏ-73» ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ.

CEMA
CENTRE DE MANAGEMENT D'ARMENIE

ՀՀ առեւտրաարդյունաբերական պալատը եւ ֆրանսիական ԺԻՍ ընկերությունը համատեղ ստեղծել են Հայաստանի Մենեջմենտի կենտրոն՝ ՍԵՄՍ, որը գործում է 1991 թվականից: Կենտրոնի նպատակն է պատրաստել բարձրորակ մասնագետներ շուկայական տնտեսության տարբեր ոլորտներում աշխատելու համար: ՍԵՄՍ կենտրոնը օգոստոսի 1-ից կազմակերպում է 1993-94 ուսումնական տարվա ընդունելությունը: Ուսումնառությունը բաղկացած կլինի 13 ցիկլերից, յուրաքանչյուրը մեկ շաբաթ տեւողությամբ: Դասընթացներն անցկացնում են Ֆրանսիայի փորձառու մասնագետները՝ միաժամանակյա թարգմանությամբ: Դասընթացն ավարտողներին կտրվեն համապատասխան վկայականներ:

ՍԵՄՍ կենտրոնը Ձեր ուշադրությունն է հրավիրում այն փաստին, որ ուսումնական տարվա վերջում դասախոսությունների ողջ ցիկլին մասնակցած ունկնդիրներից լավագույններին կընտրվի հիանալի հնարավորություն մեկնել Ֆրանսիա վերապատրաստման:

Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 56-51-94
Մեր հասցեն. Հանրապետության 39.
ՀՀ առեւտրաարդյունաբերական պալատ

Industrial trade centre

Երեւանյան գրասենյակն առաջարկում է գործարար մարդկանց բացի Marlboro-ից մեծաքանակ ամեն տեսակ արտասահմանյան ծխախոտ:
Հանձնումը Ռուսաստանում:

Մեր հասցեն. Երեւան, «ԱՆԻ» հյուրանոց, 301,303 սենյակ,
Հեռախոսներ՝ 56.43.97, 59.43.01, 59.01.03

Գրասենյակը աշխատում է ժամը 10:00-18:00:

Լուրերի Հոսք

Կստորագրվի ռուս-լեհական համաձայնագիր

Ռուսաստանի դաշնակցային գաղթի ծառայությունը եւ Լեհաստանի աշխատանքի ու սոցիալական հաղթահարման նախարարությունը մշակել են համաձայնագրի նախագիծ, որը կանոնակարգում է երկու երկրների միջեւ աշխատանքային գաղթի հարցերը: Փաստաթղթի համաձայն, Լեհաստանում աշխատանքի իրավունք ստանալու համար Ռուսաստանի հաղթահարման ոլորտի է ունենա հատուկ թույլտվություն, որը կստանա իր լեհ աշխատատուն կամ ռուսական այն կազմակերպությունը, որը գրանցված է Լեհաստանում եւ գործարար համագործակցություն է իրականացնում այդ երկրի հետ: Այս մասին չորեքշաբթի օրը Մոսկվայում մամուլի ասուլիսում հայտնեց Լեհաստանի աշխատանքի եւ սոցիալական հաղթահարման փոխնախարար Իրենա Վույչիցկայան: Նա նշեց, որ Լեհաստան աշխատանքի կիրավիրվեն առաջին հերթին շինարարական մասնագիտությունների բարձրորակ կադրեր մինչեւ մեկ տարի ժամկետով, որը հնարավոր է երկարաձգել եւս վեց ամսով: Վույչիցկայայի խոսքերով, ներկայումս Լեհաստանում կան մոտ 12 հազար օտարերկրացի աշխատողներ, այդ թվում 3 հազարը ԱՊՀ երկրներից: ԻՏ

Ռուսական զորքերը Լիտվայից առաջինը դուրս կբերվեն

Լիտվայի վարչապետ Ադոլֆաս Շլեժյավիչյուսը հույս ունի, որ Լիտվան առաջին երկիրը կդառնա, որից դուրս կբերվեն ռուսական զորքերը: Կիեւում չորեքշաբթի օրը ելույթ ունենալով Ուկրաինա կատարած իր այցի արդյունքներին նվիրված մամուլի ասուլիսում, նա նշեց, որ Լիտվայի նախագահ Ալգիրդաս Բրազաուսկասի Մոսկվա կատարելիք այցի հետաձգումը կապված է ռուս-լիտվական պայմանագրի կետերից մեկի ճշգրտման հետ, որը վերաբերում է 1940 թվականից հանրապետության տարածքում ռուսական զորքերի ներկայության պատճառած վնասի փոխհատուցմանը: Շլեժյավիչյուսը նաեւ այն կարծիքը հայտնեց, որ Լիտվան ուզում է ազգային դրամ մտցնելը. նրա խոսքերով, վերջին ժամանակներս հանրապետությունում արժեզրկման տեմպերը կտրուկ դանդաղել են, հասնելով ամսական 2 տոկոսի: Իր հերթին Ուկրաինայի վարչապետ Լեոնիդ Կուչման ընդգծեց «ուկրաինական կայուն տարադրամի» անցնելու անհրաժեշտությունը: Նրա կարծիքով, Ռուսաստանը դեռ մեկ տարի առաջ «Ուկրաինային դուրս մղեց ռուբլու գոտուց»: ԻՏ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

«Հայկական ծրագրեր» ընկերությունն առաջարկում է լավագույն հաշվապահական ծրագրերը ԱՊՀ երկրներում:

Հեռախոսներ
252463, 254758, 584545

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՐԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՀԱՍԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh® համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Azg armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ծնունդը եւ տարեցտարի հոգեւոր դաստիարակությունը՝ հոգեւոր դաստիարակ Գարեգին Գ Կաթողիկոսի

ՀՀ հանրապետության խորհրդի տպագիր «Հարթակ» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Տպաքանակ 36 000. Պատուեր 1567 Ստորագրված է տպագրության՝ 5.8.1993

digitised by A.R.A.R.@